

MAAKU

Baaru nna kū Maaku kèè
 Yesu da'itekenaa 1:1-1:13
 Yesu yādannena Galili 1:14-9:50
 Zaa Galili ari Yurusalemu 10:1-10:52
 Yesu kunna Yurusalemu 11:1-14:9
 Yesu gana kū a vunaa 14:10-16:20

Yahaya Da'itekeri waazikenaa
 (Mat 3:1-17, Luk 3:1-22, Yuh 1:19-28)

¹ Luda Né Yesu Kirisi baarun dí.

² À nàa lākū à kú annabi Isaya takada gūn nà à pì:

Mani ma zìri gbare n ā

à zé kekenne.

³ À baarukparii kòto ma dɔ gbárannan àten pì:

À zé keke Dikirine,

à zé kotinanɔ porone súsu.

⁴ Len Yahaya Da'itekeri sù gbárannan le, àten waazi ke gbēnɔne à pì ò nèse lite ò da'ite ke, Luda ni n durunnano kēm̄ma.

⁵ Yudea būsudenɔ kū Yurusalemudenɔ gèe a kīnaa n pínki. Òdi n durunnano o gupuraa, akū àdi n da'ite ke Yodai.

⁶ Yahaya dìg̃ pókasa kū ò tà kū lakumi kãonɔ dana, àdi bára asa dɔ a pì. Kwa kū zó'ioome a póble ũ.

⁷ À waazi kè à pì: Gbēke ni su ma gbɛra a gbāna demala. Mádi ká mà kúte mà a kyate bobonero,

⁸ madì á da'ite ke kū íome, àkū mé ani á da'ite ke kū Luda Ninio.

Yesu da'itekɛna
(*Mat 3:13-4:11, Luk 3:21-22*)

⁹ Gɔrɔ birea Yesu bɔ Nazɛra, Galili bɔsun, à sù, akū Yahaya a da'ite kè Yodai.

¹⁰ Kū Yesu bikù gònɔ, à è ludambe ten wɛkɔa, Luda Nini ten suawa lán potɛnɛ bà.

¹¹ Akū à kòtoo mà bona ludambe à pì: Mɔkɔmɛ ma né mèn do légelege yenyĩde ũ, kū ma pɔ nnamma manamana.

Yesu yɔgwanaa
(*Mat 4:1-11, Luk 4:1-13*)

¹² Akū Luda Nini a gbàre gbárannan gònɔ,

¹³ akū à kú gwe kū nòbɔsɛntenɔ ari gɔrɔ bupla, Setan teni a yɔ à gwa. Akū malaikanɔ sù ò kpàì.

Yesu iba káakunɔ sisinaa
(*Mat 4:18-22, Luk 5:1-11*)

¹⁴ Yahaya kūnaa gberan Yesu tà Galili, àten baaru nna kū à bò Luda kīnaa kpá

¹⁵ à pì: A gɔrɔ kà, kpata kū à bò Luda kīnaa kà kāni. À nɛɛ lite à baaru nna pì sí.

¹⁶ Kū Yesu ten do Galili sèbɛɛi, à Simɔ kū a dakūna Anduruoo è, òten birigi kpá sèbɛɛ pìn, zaakū sɔrɔkɔnɔmɛ.

¹⁷ Akū Yesu pìnnɛ: À mó à témai, mani á ke gbɛweterinɔ ũ.

¹⁸ Zaa gwe gònɔ ò n biriginɔ tòn ò bò ò tɛi.

¹⁹ Kū à gɛɛ arɛ fítì, à Zebedi né Yamisi è kū a dakūna Yuhanao. Ò kú gó'ite gūn, òteni n biriginɔ kɛkɛ.

²⁰ À n sísì gònɔ, akū ò n de Zebedi kū zamalin-gakerinɔ tò gó gūn gwe ò bò ò tɛi.

*Yesu tånade werekõana Kapenamumu
(Luk 4:31-37)*

21 Ò gèè Kapenamumu. Kū kámmabogɔɔ kà, Yesu gèè aduakekpen, àten yã dańne.

22 A yádannena bò n sara, zaakū àdi dańne kū ikoomme, adi ke lán ludayádannerinɔ pɔ bānlo.

23 Gɔɔ birea gɔgbẽ tånade ke kú aduakekpen gwe. À wiki lè à pì:

24 Bón ó vī kō òii, Yesu Nazera? N su n ó kakaten yá? Má dō gbẽ kū n de a ũ, mɔkōmmme Luda gbẽ kū à kú adona ũ.

25 Akū Yesu gí tãna pìine à pì: N yĩte! N go gbẽ pìia.

26 Akū tãna pì a yìgãyĩgã à wiki gbãna lè, akū à gòa.

27 Bìdi gbẽnɔ kù n pínki, òten kō lala: Bó taka buri yān díí? Yádannena dufun yá? Àdi yã dańne kū ikooó fá! Bee kū tãnanɔ, tó à yã dìteńne, òdi a yã mame.

28 Akū kãnto a tó dà Galili būsula pínki.

*Yesu gyãrenɔ werekõana dasi
(Mat 8:14-17, Luk 4:38-41)*

29 Kū Yesu bò aduakekpen, akū à tà Simɔ kū Anduruo bea gònɔ kū Yamisio kū Yuhanao.

30 Simɔ nanɔ da wútena, mēwāna a kũ, akū ò a yã ò Yesune gònɔ.

31 À gèè a kīnaa à a kũ a ɔa à a fùte. Akū a sikonnaa pìi wèrea ari à pòble kèńne.

32 Kū ɔkɔsi kè, ifãntē ten gē kpén, ò sùne kū gyãrenɔ kū tãnadenɔ n pínki.

33 Wētedenɔ kàkara a kpé kpéleleá n pínki.

34 À gbẽnɔ kèkɔa dasi kũ gyā buri sīnda pínkio, à tānanɔ gò gbẽnɔa dasidasi. Àdi tānanɔ gba zé ò yā oro, zaakũ ò dɔ gbē kũ à de a ũ.

*Yesu waazikɛna zaa Galili
(Luk 4:42-44)*

35 Kɔnkɔkɔnkɔ Yesu fùte à bò à gèe sèn gusare, àten adua ke gwe.

36 Akũ Simɔ kũ a gbẽnɔ pètei.

37 Kũ ò bòa, ò pìne: Gbē sīnda pínki teni n gbeka.

38 Akũ à pìnnɛ: Ò gé gu pāndea lakutu kũ à kú ó sareɔ gūn, mani waazi ke gwe dɔ, zaakũ abire yāin ma su.

39 Lemɛ àdigɔ kure Galili būsɔ gu sīnda pínkia le, àdigɔ waazi ke n aduakɛkpɛnɔ gūn àdigɔ tānanɔ gogorɔma.

*Kusude werekɔanaa
(Mat 8:1-4, Luk 5:12-16)*

40 Akũ kusude ke sù a kīnaa à kùte à wé kèa à pì: Tó n yei, ïni fɔ n ma werekɔa swáswa.

41 À kè Yesunɛ wēnda, akũ à ɔ bò à kèa à pì: Má yei, n gɔ swáswa.

42 Zaa gwe gònɔ a kusu làka à gò swáswa.

43 Akũ Yesu a gbàre gònɔ à gine à pì:

44 Nsun o gbēke maro. N gé n n zīda mɔ sa'oriine, n sa'opɔ kũ Musa dite kpá n werekɔana sèeda ũ gbẽnɔnɛ.

45 Kũ à bò, à gèe àten yā pì o'orɛ. Yā pìi dàgula, akũ Yesu dì fɔ à gē wēten gupuraa doro. Àdigɔ kú sèn gusareme, akũ òdigɔ bo gu sīnda pínkia ògɔ su a kīnaa.

2

Gbē kòṅkuna werekōanaa
(*Mat 9:1-8, Luk 5:17-26*)

¹ Goro pla gbera Yesu era à tà Kapenamumu. Kū ò mà à kú be,

² akū ò kàkarai dasidasi, gēki kun doru bee kpélele, àten Luda yā oíne.

³ Akū ò sùne kū gbē kòṅkunaao, gbēnōn siikō mé ò a sēna.

⁴ Kū odi le ò nà káo Yesuiro pari yāi, akū ò dīdī káo kpé musu, ò kpé fō gu kū Yesu kunwa. Kū ò fō, akū ò gyāre pīi kīpa kū a wútebo.

⁵ Kū Yesu è ò a náani vī, à pī gbē kòṅkuna pīine: Ma gbē, n durunnano kēmma.

⁶ Ludayādanneri kenō vutena gwe òten o ní nēse gūn:

⁷ Bóyāi gbē dí ten o le? Àten dōke kū Ludaome! Dí mé ani fō à durunnano kēmma, tó adi ke Luda ado baasiroo?

⁸ Gwe gōno Yesu dō a nēse gūn laasun kū òten lé, akū à n lā à pī: Bóyāi áten laasun bire taka lé á nēse gūnn?

⁹ Tó ma pī gbē kòṅkuna pīine a durunnano kēa, ke tó ma pī à fute à a wútebo sé à taa o, a kpate mé à aragaa?

¹⁰ Ma ò le de agō dō kū Bisāsiri Né durunnano kēmma iko vī zīte lame. Akū à ò gbē kòṅkuna pīine à pī:

¹¹ Ma ònne n fute n n wútebo sé n tá be.

¹² Akū à fute gōno à a wútebo pīi sē à bòo gbēno wára n pīnki. Yā pīi bò n sare, akū ò Luda tó bò ò pī: Ódi yā dí taka e yāro.

Yesu Levi sisinaa
(*Mat 9:9-17, Luk 5:27-39*)

13 Yesu èra à bò à gèe sèbe léa. Òten su a kīnaa dasidasi, akū àten yā dañne.

14 Goro kū àten gēte, akū à Alafeu né Levi è vutena a be'ogɔsikin. À pìnɛ: N mós n tēmai. Akū à fùte à tèi.

15 Zīkea kū Yesu ten pó ble Levi pì bea, be'ogɔsirinɔ kū kifirinɔ ten pó ble káao dasi kū a ìbanɔ leele. Zaakū gbē bire takanɔn téi dasi.

16 Farisi kū òdi Luda yā dañnenɔn kú gwe. Kū ò è Yesu ten pó ble leele kū be'ogɔsirinɔ kū kifirinɔ, akū ò a ìbanɔ là ò pì: Bóyain àten pó ble leele kū be'ogɔsirinɔ kū kifirinɔo?

17 Kū Yesu yā pìi mà, à pìnɛ: Gbē kū à aafia vī bàka kú kū likita yāoro, sé gyāre. Mádi su gbē mananɔ sísiro, sé kifirinɔ.

Léyīnaa
(*Mat 9:14-17, Luk 5:33-39*)

18 Yahaya Da'itekəri ìbanɔ kū Farisinɔ ten lé yī, akū ò sù ò Yesu là ò pì: Yahaya ìbanɔ kū Farisi ìbanɔ dī lé yī, akū n ìbanɔ dī yī sero bi?

19 Akū Yesu pìnɛ: Nɔseri gbēnɔ ni lé yī goro kū à kú kúnwo nɔse gūn yá? Oi! Goro kū nɔseri kú kúnwo, oni lé yīro.

20 A goro ni su kū oni nɔseri bo n té. Goro birean oni lé yī sà.

21 Òdi pólɛ dufu nambata di uta zīlaro. Tó ò kè le, a dufu ni sōkūn oni kēkōa, uta zī fōna ni kara.

22 Òdi sèwē dufu ká tūru zī gūnlo. Tó ò kè le, wē pì ni tūru pūtā, wē kū tūruuo ni yaka n pínki. Oi, òdi sèwē dufu ká tūru dufu gūmmɛ.

Kámmabogɔɔ yā
(*Mat 12:1-21, Luk 6:1-11*)

²³ Kámmabogɔɔ zī kea Yesu ten pā buranɔla. Lákū àten gé nà a ìbanɔ pòblewe wòro òten só.

²⁴ Akū Farisinɔ pìne: Ì gwa! Bóyāin òten yā kū òdi ke kámmabogɔɔ zīro kee?

²⁵ Akū Yesu wèmma à pì: Àdi a kyó ke ziki a è lákū Dauda kè gɔɔ kū àpii kū a gbēnɔ ten takasi ke, kū nà teni ñ deroo?

²⁶ Sa'oriki Abiata gɔɔa à gè Luda onn, à burodi kū ò kàte Ludanee sò, kū gbēke a sona zé vīro, sé sa'orinɔ, akū à kpà a gbēnɔa.

²⁷ Yesu èra à pìinne dɔ: Luda kámmabogɔɔ dīte bisāsiri aafia yāime. Àdi ke kámmabogɔɔn à bisāsiri kèiro.

²⁸ Abire yāi Bisāsiri Né iko vī kámmabogɔɔa se.

3

¹ Yesu èra à gèe aduakekpen. Gōgbē ke kú gwe a ɔ do íbana.

² Gbēkenɔ ten Yesu tàasi ká, tó ani a werekōa kámmabogɔɔ zī, de ò yā le ò dia.

³ Akū Yesu pì gbē kū a ɔ íbanaa pìine: Ì fute ñ ze zàa gūn.

⁴ Akū à ñ lá à pì: Kámmabogɔɔ zī à zé vī ò a mana ken yá, ke a vāni? Ò gbē mì sín yá, ke ò demε? Akū odi yáke oro.

⁵ Yesu ñ gwá pɔfēo à likai, zaakū a pɔ yàka ñ sāgbāna yāi. Akū à pì gōgbē pìine: Ì n ɔ pìi poro. Kū à pòro, akū a ɔ pìi kè a gbèn.

⁶ Akū Farisinɔ bòte ò gèe ò yā gōgō kū kína Herɔdu gbēnɔ gònɔ, deran oni ke nà ò Yesu de.

Dasi kōkakarana sèbe léa

⁷ Yesu kũ a ìbanɔ́ n̄ zĩda gǎnn̄e gwe ò gèe sèbe léa. Akũ pari bò Galili ò t̄ei.

⁸ Gbēkenɔ́ bò Yudea dɔ́ kũ Yurusalemuo kũ Edɔ́mu b̄usuuo kũ Yoda barao kũ Tayao kũ Sid̄so ò sù a k̄inaa dasidasi, kũ ò yā kũ àten kenɔ́ baaruu mà yāi.

⁹ Pari yāi Yesu ò a ìbanɔ́ne ò gó'ite soru keare, de òsun nakaraawaro yāi.

¹⁰ Zaakũ Yesu gbēnɔ́ wèrekōa dasi yāi, akũ gyārenɔ́ ten nakaraa dasi de ò le ò ɔ́ naa.

¹¹ Tānadenn̄ s̄s̄, tó ò a wé è, òdi su ò wúte a areme, òdi wiki lé ò pi: M̄okōmme Luda Né ũ.

¹² Akũ Yesu dì gínne ò o gbē kũ á de a ũ.

Yesu z̄iri gbēnɔ́n kuri awεεplanɔ́ ditena
(*Mat 10:1-4, Luk 6:12-16*)

¹³ Kũ Yesu dìdi kpia, à gbē kũ à yeinɔ́ s̄isiai, akũ ò sù a k̄inaa.

¹⁴ Akũ à gbēnɔ́n kuri awεεplanɔ́ dìte òḡó kú k̄āao, de àḡó n̄ z̄i waazi ke,

¹⁵ òḡó iko v̄i ò t̄ananɔ́ gońma. À tó kpàńne z̄irinɔ́.

¹⁶ N̄ tón dí: Simɔ́ kũ à tó kpàne Pita.

¹⁷ Zebedi né Yamisi kũ a dakūna Yuhanao. À tó kpàńne B̄oanεε. Tó bire p̄i surapatammarinɔ́.

¹⁸ Abire gbera Anduru, Filipi, Batɔ́lɔ́miu, Matiu, Tomasi, Alafeu né Yamisi, Tadeu, Simɔ́ Kokaride

¹⁹ kũ Yudasi Isikarioti kũ à bò a kpeo.

Tānagona gbēnɔ́a
(*Mat 12:22-32, Luk 11:14-23*)

²⁰ Kũ Yesu tà be, akũ gbēnɔ́ èra ò kàkara dɔ́ dasi, akũ Yesu kũ a ìbanɔ́ dí zé le ò pó blè sero.

21 Kū a bedenɔ yā pì mà, ò dà zén ò a gbese, zaakū òten pì ãa kàame.

22 Ludayādanneri kū ò bò Yurusalemu ò sùnɔ pì: À Belezebubu vī, tãnanɔ kína pì gbãnan àdi tãna goom̃ma.

23 Akū Yesu n̄ sísiai à yãlekōana òn̄ne à pì: Setan ni f̄s̄ à a zīda goom̃ma yá?

24 Tó kpata gbẽnɔ ibereε sè kū kōo, kpata pì ni gì ke yá?

25 Tó be kèkōa leu pla, akū ibereε kú n̄ dagura, be pì ni gì ke yá?

26 Tó Setan ibereε sè kū a zīda gbẽnɔ ò kèkōa, ani gì kero, ani mì demε.

27 Gbēke ni f̄s̄ à gē gōsa gbãna kpén à a pónɔ sétero, séto à a yì gĩa, gbasa à a kpé wara.

28 Yápuran maten oáre, Luda ni gbẽnɔ durun-
nanɔ kēm̃ma kū a tó vāni kū òdi sísinɔ pínki,

29 ama tó gbē Luda Nini tó vāni s̄isi, ani kēaro, zaakū ade durunna kū àdi sí kēm̃maro kēmε.

30 Yesu ò le kū ò pì à tãna vī yāimε.

Yesu danenɔ

(Mat 12:46-50, Luk 8:19-21)

31 Kū a da kū a dakūnanɔ kà, ò zè bàai, akū ò gbē z̄i ò a s̄isi.

32 Gbẽnɔn vutena ò likai dasi, akū ò p̄ine: N̄ gwa! N da kū n dakūnanɔ ze bàai òteni n gbeka.

33 Akū à wèm̃ma à pì: Dín ma da kū ma dakūnanɔ ũu?

34 Akū à gbē kū ò vutenaainɔ gwà à pì: Ma da kū ma dakūnanɔn dí.

35 Gbē kū àdi Luda p̄yenyĩna kemε ma dakūna kū ma dāreo kū ma dao ũ.

4

Yálekṣana kū pówefáriio
(Mat 13:1-23, Luk 8:4-15)

¹ Yesu èra àten yā dańne sèbεε sare. Ò kàkarai dasidasi, akū à gè à vùte gó'iten íla, gbēno gè katena sīsī bara sèbe léa ní pínki.

² À yā dàńne kū yálekṣananṵ dasi. Lákū àten dańne nà à pì:

³ À sã kpá! Búbari ke mé à kun à bò à gèε pówε fá.

⁴ Lákū àten fá nà, akū a kenṵ lète zé gūn, bãno sù ò blè.

⁵ A kenṵ lète gbè sàraa musu, gu kū à bùsu vī dasiro, akū ò bùte gōnṵ, kū bùsuu gègete gwero yāi.

⁶ Kū ifántē fùte, akū ò té kù ò gàga, kū ò zīni vīro yāi.

⁷ A kenṵ lète lènṵ gūn, akū lèε fùte à nàkarańma odi né iro.

⁸ A kenṵ sō ò lète zīte mana gūn. Ò bùte ò fùte ò né ì, a kenṵ karanaa kè baraakurikuri, kenṵ baaakōkō, kenṵ basṵṵoro.

⁹ Akū Yesu pì: Gbē kū à sã vī à yā pì ma.

¹⁰ Kū Yesu gòńne gwe à kú ado, akū a gbēnṵn kuri awεεplanṵ kū gbē kū ò kúinṵ sù ò yā pìnṵ mī gbèkaa.

¹¹ Akū à pìńne: Luda kpata kū à bò a kīnaa asiri kpàáwa àgō dō, ama madì yā sīnda pínki o gbē kparanṵne kū yálekṣananṵme,

¹² de ògō gwagwa póke'ena sari,
 ògō sã kpákpa a dōro dōnaa sari,
 de òsun are dō Ludaa,
 à ní durunnano kēńmaro yāi.

13 Akū Yesu ní lá à pì: Á yā pì dõroo? Deran áni yālekõana ke dõo?

14 À ma! Búbari pìi Luda yān àten fā.

15 Gbēkeno de lán zé gūn pówε bà, gu kū ò Luda yā fān. Tó ò mà, akū Setan dì su à Luda yā kū ò fā ní té pì símma gõno.

16 Gbēkeno de lán pówε kū à lète gbè sàraa musu bà. Tó ò Luda yā mà, òdi sí gõno kū ponnao.

17 Zaakū ò zīni vīro, òdi ke gorō plaro. Tó yā'ummana ní lé ke tó ò wé tāmma yā pì yāi, òdi fume gõno.

18 Gbēkeno de lán pówε kū à lète lèno gūn bà. Ò Luda yā mà,

19 ama andunia yā damukena kū yena aruzekēiio kū pó kparano nidenaò dì nakaramma, akū yā pìi dì gõ àree sari.

20 Gbēkeno de lán pówε kū ò lète zīte manaano bà. Òdi Luda yā ma ò sí, akū òdi ke karana pó ũ, ní kenò baraakurikuri, kenò baaakõkõ, kenò basõõõro.

Yālekõana kū fitilao

(Luk 8:16-18)

21 Yesu pìinne: Òdi fitila na ò gbaka kútea ke ò dite gádo gbáru yá? fitiladiboo musun òdi dinloo?

22 Asiri ke kun kū oni gí boaaio. Póke kun utena kū ani bo gupuraaro.

23 Gbē kū à sā vī à yā pì ma.

24 À pìinne do: À laakari ke yā kū áten maa. Zaka kū adì yõõnen Luda ni yõoáre ani era à karaáre do.

25 Gbē kū à pó vī Luda ni karane. Gbē kū à póke vīro sõ, bee a fitinna kū à vī Luda ni sía.

Yálekōana kū pówebutenaao

²⁶ À pì dɔ: Kpata kū à bò Luda kīnaa de lán pówε kū gbē fà bura bà.

²⁷ Gwāani kū fānantēo bee tó àtɛn i o ke à bēne, pówε pìi dì bute à zōkō kū, gbē pìi dìgō dō lākū àdi ke nàro.

²⁸ Zīte mé àdi póblewε i a zīda. Àdi kà pá gīa gbasa à nò sí, a gberan àdi pia.

²⁹ Tó à mà, akū òdi kē kū kōmao, zaakū a kēgɔɔ mé à kà.

Yálekōana kū musadi wéo
(*Mat 13:31-32, 34, Luk 13:18-19*)

³⁰ À pì dɔ: Bón kpata kū à bò Luda kīnaa bòkōaoo? Bón óni le ò lekōaoo?

³¹ À de lán musadi wé bà, kū a wé kete de pówε kū òdi tōnola pínki,

³² ama tó ò tō, àdi bute à zōkō kū de dò pónola pínki. Àdi ɔne gēgetenɔ ke ari bānɔ dì su ò didi a lá ũran.

³³ Yesu Luda yā ònne dasi kū yálekōana bire takanɔ ní mana lén.

³⁴ Àdi yāke oñne yálekōanaa sariro. Tó à kú kū a ìbanɔ òtēne, akū àdi yā sīnda pínki bókɔtēne.

Yesu zàgā'īa zēnaa
(*Mat 8:23-27, Luk 8:22-25*)

³⁵ Kū ɔkosi tɛn ke, à pì a ìbanɔne: Ò bikū bara.

³⁶ Lākū Yesu kú gó gūn nà, akū ò gē kāao lεεε ò dà zén le ò pari tò gwe. Gó pāndenɔ gēε kūñwo.

³⁷ Akū zàgā'īa gbāna fūte. Í tɛn gó yīpayīpa àtɛn ká a gūn ari à ye à pa.

38 Yesu kú gó kpε kpa, àten i o a mì di mìbókooa. Akū a ìbano a vù ò pìne: Danneri! Kū óten kákate, nídi bídi keroo?

39 Akū à fùte à pàta ìaa à pì íne: N̄ yĩte! N̄ ze teene! Akū ìa kpàte, gu yì kítikiti.

40 Akū à n̄ lá à pì: À kè dera á sika v̄ileε? Ase á ma náani v̄iro ari tera yá?

41 Akū ò gò bídi gūn òten kō lala ò pì: Dín gbē dí ũ sée? Bee ìa kū ío dì a yā mamaε.

5

Tānanō gbarēna alēdenōa
(Mat 8:28-34, Luk 8:26-39)

1 Ò kà Gadara bùsun sèbεε bara.

2 Kū Yesu bò gó gūn gōnō, tānade ke bò gènv̄ikia à sù à dàale.

3 Àdigō kú gbèwεε kū à de mira ũnō gūn. Bee m̀kakōanaa dì f̄ō à a yì doro.

4 Zaakū òdi a yì kū m̀kakōanaaome òdi a da lín baala'i, ama àdi mò pìnō kékē àdi lí pìnō gborog-boro. Gbēke dì a gbāna f̄oro.

5 Gwāani kū fānantēo pínki àdigō kure gènv̄ikin kū s̄is̄igerenō, àdigō wiki lé àdigō a z̄ida líli kū gbèeo.

6 Kū à Yesu è zāa, akū à bàa lè à sù à kùte a arε.

7-8 Kū Yesu pì tāna pì goa, akū à wiki gbāna lè à pì: Yesu, Luda Musudé Né, b́n̄ ó v̄ikō ōĩ? Ma nanne Ludai, òsun wé tām̄aro.

9 Akū Yesu a là à pì: N̄ tón deraa? Akū à wèa à pì: Ma tón Dasi, zaakū ó dasi.

10 Akū ò kùte kè Yesunε manamana ò pì àsun p̄ém̄ma bùsuu pìi gūnlo.

11 Alēde kpàsa z̄ōkō kú gwe, òten pó ble s̄is̄igerεei.

12 Akū tāna pìnɔ wé kè Yesua ò pì: Ñ ó gbarɛ alɛɛnɔ té ò dímma.

13 Yesu n̄ gbá zé, akū tāna pìnɔ gòà ò dì alɛɛɛ pìnɔa. Akū alɛɛ kpàsa kū à kà wàa kuri taka pìnɔ bò kū bàao ò sòro s̄s̄igerɛɛi ò si sèben, akū ò gàga gwe.

14 Akū alɛɛdārinɔ bàà lè ò gèɛ yā pì bàbañne wēte gūn kū buranɔ. Akū gbēnɔ bòte ò gèɛ yā kū à kèɛ pì gwa.

15 Kū ò sù Yesu kīnaa, ò gōgbē kū tāna kú a gūn dasi yā pì è vutena gwe, à uta dana à bann pì wèrea, akū vīna n̄ kū.

16 Gbē kū ò yā pì è kū wéonɔ yā kū à tãnade pì lèè òñne kū alɛɛnɔ yāo.

17 Akū ò kúte kè Yesune kū à boñne n̄ bùsun.

18 Kū Yesu ten gē gó'iten, gōgbē kū à tãnanɔ vī yā pì wé kèa de à le à tá kãao.

19 Yesu dí wero à pìne: Ñ tá n bea n gbēnɔ kīnaa, n̄ yā kū Dikiri kènne oñne pínki, dera à n wēnda bò nà.

20 Akū gōgbē pì tà, àten yā kū Yesu kènne kpàkpa ke Wētemenkuri bùsun, akū yā pì bò gbē s̄inda pínki sare.

*Yairu né vuna kū nɔgbē kū à ɔ nà Yesu utaaao
(Mat 9:18-26, Luk 8:40-56)*

21 Yesu èra à bikù sèbɛɛ bara kū góo, akū pari kàkarai sèbe léa.

22 Aduakɛkpɛ gbē z̄sk̄ kū òdi pine Yairu sù gwe. Kū à Yesu è, à wùte a kùaa a gbá sare,

23 akū à kúte kènne manamana à pì: Ma nénɔgbē kú ga léi. Ñ mó n̄ ɔ naa de à gbāna kū àgō kú wèndiio.

24 Akū Yesu dà zén kãao. Pari téi òten nakaraa.

25 Nɔgbɛ ke kú gwe aru dì bɔtea à kà wɛ̀ kuri awɛɛpla.

26 Ɖzɛdenɔ a kè takaside ũ manamana, à a ɔɔɔ dè pínki. Adi aafia lero, àdi kɛkɛ àgɔ̃ karamɛ.

27 Kū à Yesu baaruu mà, akū à nà Yesui pari gūn kpɛ kpa. Akū à ɔ nà a utaa,

28 zaakū à pì: Bee tó ma ɔ nà a utaa dé, mani werekɔ̃a.

29 Akū a arubɔtenaa pìi zè gǔnɔ. À dǔ a mɛɛ gūn a werekɔ̃a kū a gyā pìio.

30 Zaa gwe gǔnɔ Yesu dǔ a mɛɛ gūn gbāna ke bò a gūn, akū à lɛɛ pari gūn à pì: Dí mé à ɔ nà ma utaaa?

31 Akū a ìbanɔ pìne: N è lákū gbɛnɔ ten nakaramma nà, akū n pì dí mé à ɔ namma yá?

32 Akū Yesu gbɛnɔ gwà à likai de à gbɛ kū à yā pìi kè e.

33 Vīna nɔgbɛ pìi kù àten lukaluka, zaakū à dǔ yā kū à a lè a mɛɛ gūn, akū à sù à wùɛ a kùaa a gbá sare à a yāpura òne pínki.

34 Akū Yesu pìne: Nɔgbɛ, ma náani kū n kè mé à n werekɔ̃a. N tá bɛ aafia, n gyā pìi kèmmann gwe.

35 Kū Yesu kpé àten yā o, ò bò aduakɛkpɛ gbɛ zǔkɔ̃ pì bea ò sù ò òne: N né pìi kè sari, òsun wari dɔ danneriia doro.

36 Yesu dí sá kpá ní yāiro, ben à pì gbɛ zǔkɔ̃ pìine: Òsun tó swɛ̀ kènguro, ò ma náani kɛ dé.

37 Adi we gbɛke gé zearero, sé Pita kū Yamisio kū Yamisi dakūna Yuhanao.

38 Kū ò kà gbɛ zǔkɔ̃ pì bea, Yesu è òten ɔɔ dɔ òten wiki gbāna lé òten ní zīda kèkè manamana.

39 Kū à gè kpén, à ní lá à pì: Bóyāi áteni á zīda kèkè áten ɔɔ dɔɔ? Né pì dí garo, àten i omɛ.

40 Kū òteni a lalandi ke, akū à pèr̀mma ò b̀òte bàai ní pínki. Sé né pì de kũ a dao kũ a ìba kũ ò kú kãaonɔ, mókɔnɔme à ní sé à gè kũnwo gu kũ né pì kunwa.

41 Akū à né pì ɔ kũ à p̀ine: Talita kum! Yã p̀i p̀i, nènɔkpare, ò futε.

42 Zaa gwe g̀onɔ né p̀i futε à tãa ò. Né p̀i s̄ ò kà wè kuri awεεpla. Yã p̀i bò ní sare manamana.

43 Akū Yesu g̀inne sãnsãn òsun o gbẽke maro. Akū à p̀i ò p̀oble kpãa à ble.

6

Nazeradenɔ gina Yesui

(Mat 13:53-58, Luk 4:16-30)

1 Yesu bò gwe à gèε a be wèten, a ibanɔn téi.

2 Kū kãmmabogɔɔ kà, akū àten yã dañne ad-uakekpen. Akū pari kũ ò a yã mànɔ bídi kè ò p̀i: Mákpan g̀gbẽ p̀i yã dínɔ lènn? Ɔnd̄ɔ kpaten ò kpãa, akū àten daboyã dí takanɔ keε?

3 Àkũme lí'ari ũroo? Mariama nènloo? Yamisi kũ Yusufuo kũ Yudao kũ Simɔnɔ v̀inin gweroo? A dãrenɔ mé ò kú kũoo laroo? Akū ò g̀i.

4 Akū Yesu p̀inne: Annabii dìḡɔ bèεεε sariro, sé a be wèten kũ a danenɔ kĩnaao kũ a ɔnnwo baasiro.

5 Yesu dí f̄ ò daboyã ke kè gwero, sé gyãre kũ à ɔ nàr̀mma à ní wérek̄ɔa kenɔ baasiro.

6 Kū odi a náani kero, ní yã bò a sare manamana.

Yesu z̀irinɔ zĩnaa

(Mat 10:5-15, Luk 9:1-6)

Akū à gèε lakutu kũ lakutuo, àten yã dañne.

7 Akū à a ìba gbẽnɔn kuri awεεplanɔ s̄isiai, akū à ní zĩ gbẽnɔn plapla, à ní gbá iko ò tãnanɔ gońma.

8 À pìínε: Àsun pókε sé à géoro, zàna ke b̀̀k̀̀lokona ke ɔ̀ɔ̀, sé g̀̀o.

9 À kyate kpá, ama àsun uta da m̀̀n plaro.

10 Bε kũ a kipan, àg̃ kú gwe ari à gé boo w̃εtε p̀̀i g̃ũn.

11 Gu kũ odi gb̃anakε kpáái ke odi s̃á kpá á yáiro, tó át̃en tá, à lukut̃ε warawara á gb̃ánɔ́a ñ tona kũ Ludao s̀̀eda ũ.

12 Akũ ò dà z̃én ò ǹ̀selit̃ena waazi k̀̀ε gb̃ēñɔ́nε

13 ò t̃ānañɔ́ g̀̀óm̃ma dasi, ò nísi màma gỹāreñɔ́a dasi ò ñ w̃erek̃ɔ́a.

*Yahaya Da'itek̃eri ganaa
(Mat 14:1-12, Luk 9:7-9)*

14 Kí Her̃odu ỹá p̀̀iñɔ́ mà, zaakũ Yesu tó kà gu s̃inda p̀̀inkia. Gb̃ēkeñɔ́ ten pi Yahaya Da'itek̃eri mé à f̃ùtε bona gan, abire ỹáin à gb̃āna lè àt̃en daboỹāñɔ́ kε.

15 Gb̃ēkeñɔ́ p̀̀i Iliasumε, gb̃ēkeñɔ́ p̀̀i annabiimε lán annabi ỹāñɔ́ doke bà.

16 Kũ Her̃odu mà à p̀̀i: Yahaya kũ ma a m̀̀i z̀̀é mé à v̀̀u bona gan.

17-18 Zaakũ Her̃odu dok̃ñɔ́ p̀̀i mé à a ṽ̀ni Filipi ñɔ́ Her̃odia s̃ia à s̀̀. Kũ Yahaya d̃ig̃ onε a ṽ̀ni ñɔ́ sinaa manaro, akũ Her̃odu tò ò Yahaya kũ ò m̀̀ɔ́ k̃aa ò a dà kp̃ésiran.

19 Her̃odia s̃̃ à Yahaya p̃ēt̃ε kũnamε à ye à a dε, ama adi z̃é lero,

20 zaakũ Her̃odu d̃̃ kũ Yahaya bi Luda gb̃ē súsumε, akũ àdi ṽ̀na kenε àdi tó ò wari d̃̃aro. Tó à g̀̀ε à a ỹá ma, laasun d̃i g̃ēmmε. Bee kũ abireo àd̃ig̃ ye a f̃àaibonaai.

21 Herodua zé è Herodu ina goro kòkò zĩ. Herodu gbánadenò kũ soza gbě zòkòno kũ Galili gbě bèeredeno kàkara pòblekia.

22 Akũ Herodia nénokpare gè à ũ wà. À kè Herodune nna kũ a nibòno ñ pínki, akũ kína pì né pìine: Pó kũ ñ yei ñ a wé kema, mani n gba.

23 Akũ à era à pìine: Ma la dānne pó kũ n a wé kema pínki, mani n gbame, bee ma kpata kpaate.

24 Akũ nénokpare pìi bò à gèe à a da là à pì: Bón mani wé keaa? Akũ a da pìine, Yahaya Da'itekarii m̀i.

25 Gwe gòno à era à sù likalika à gèe à ò kìnane: Má yei ñ ma gba Yahaya Da'itekarii m̀i dana tiree gũn la tera.

26 Akũ kína pò yàka manamana, ama kũ à la dà nibòno wára yāin adi f̃s à g̀i doro.

27 Akũ kína pì a dogari ke zĩ gòno, à pìine à gé à a m̀i zò à móo. Akũ à gèe à a m̀i zò kpésiran

28 à dà tiree gũn à sù à kpà né pìia, akũ à kpà a daa.

29 Kũ Yahaya ìbanò yā pìi mà, akũ ò sù ò a gèe sè ò ṽi.

Pòblekpana gbēnōn dúbu sōronōa

(Mat 14:13-21, Luk 10:9-17, Yuh 6:1-15)

30 Yesu z̃irri pìnò sù a kīnaa, akũ ò yā kũ ò kènò kũ yā kũ ò dānneño òne pínki.

31 Òten gé òten su, akũ Yesu kũ a z̃irino dí zé le ò pó blè sero pari yāi. Akũ à pìine: À mó ò gé gusare ó tēne ò kamma bo f̃iti.

32 Akũ ò dà zén gó'ite gũn òten gé gusare ntēne.

33 Kũ gbēno ñ genaa è, ò ñ d̃s, akũ ò bò wēte kũ wēteo dasi ò bàà lè gèse ò kà gwe ñ ā.

34 Kū Yesu bò gó gūn, à gbēno è dasidasi, akū ò kène wēnda, zaakū ò de lán sã kū ò dàri vīrono bàme. Akū àten yã dañne manamana.

35 Kū ifāntē būsã, akū a ìbanò nài ò pì: Gu dí bi sēntepɔɔtume, akūsõ gu ten si.

36 Ñ gbēno gbarè ò tá bura kū lakutu kū ò kú kāninɔa, ò pɔ wete ò lú ò ble.

37 Akū Yesu wēm̄ma à pì: À pɔ kpám̄ma ò ble. Akū ò pìne: Ñ ye ò gé burodi lú andurufu ɔɔ wàa do ò kpám̄ma ò blen yá?

38 Akū Yesu ñ lá à pì: Burodi mèn ũgban á vīi? À gé gwa. Kū ò kà, ò pì: Burodi kun mèn sɔɔro kū kpòɔo mèn pla.

39 Akū à pìnn̄e: À gbēno vutεvute sèla bòtɔɔa gāagāa.

40 Akū ò vutεvute gā kū gāao, gā kenɔ gbēnon basɔɔro, gā kenɔ gbēnon bupla akuri.

41 Akū Yesu burodi mèn sɔɔro kū kpòɔo mèn pla pìoo sè à wé sè musu à arubarikaa dàn. Akū à burodii pìi è'è à kpà a ìbanɔa, ò kpàatete gbēnonε. Akū à kpò mèn pla pìno kpàateteñne ñ pínki.

42 Ò pɔ blè ò kà ñ pínki.

43 Akū ò burodi kp̄ara kū kpò kp̄ara kū à gòno sète tãnko mèn kuri awεεpla pà.

44 Gõgbē kū ò pɔ blèno kà gbēnon dúbu sɔɔro.

Yesu táa'ona sèbela
(Mat 14:22-36, Yuh 6:16-21)

45 Yesu gā nà a ìbanɔa gòno ò gē gó'iten, de ò done are gena Betesaida ari àgɔ pari gbarè.

⁴⁶ Kū à lé zàmma, akū à didi kpi musu à gèe adua ke.

⁴⁷ Kū okosi kè gó'ite kú sèbèe dagura, Yesu sō à kú í bara ado.

⁴⁸ Akū à è gófina ten wari dómma, kū ã gbāna ten kákanyĩ yāi. Gudnaao à gèe n kīnaa àten táa o íla, akū à kè deran á ye à gētemma bà.

⁴⁹ Kū ò a è àten táa o íla, òten da gyāwāndeme, akū ò wiki lè.

⁵⁰ Zaa kū ò a è n pínki, akū swèe kèngu. Akū Yesu pínne gònɔ: À á laakari kpáte, makūme. Àsun tó vīna á kūro.

⁵¹ Kū à gè gó gūn, akū ã zè, akū yā pìi bò n sare manamana,

⁵² zaa kū n wé dí kē burodi yāaro kū laasun kīamāma yāi.

*Yesu gyārenɔ werekōana zaa Genesareti
(Mat 14:34-36)*

⁵³ Kū ò bikū bara, ò kà Genesareti, akū ò n gó bàa dō gwe.

⁵⁴ Kū ò bôte gó gūn, ò Yesu dō gònɔ,

⁵⁵ akū ò bàa lè ò gèe būsuu pì lakutu pínkin, ò gyārenɔ sète kū wútebɔnɔ, gu kū ò mà á kunwa pínki òdigō su kūnwo a kīnaa.

⁵⁶ Gu kū à gèen pínki, lakutunɔ ke wētenɔ ke buranɔ, òdigō sunɔ kū gyārenɔ ari ò n káte etenɔn, akū òdi wé kea de ò ɔ na bee a uta léa. Akū gbē kū ò ɔ nàanɔ wèrekōa n pínki.

7

*Futeokarayá
(Mat 15:1-9)*

¹ Farisinɔ kũ ludayādanneri kũ ò bò Yurusalemu kenɔ sù Yesu kĩnaa,

² akũ ò è a ìba kenɔ ten pɔ ble ɔpipinaa sari.

³ Zaa kũ Farisinɔ kũ Yudanɔ n pínki n dizinɔ futeokarayã kũname, òdi pɔ ble ɔpipina a zéa sariro.

⁴ Tó ò bò eten ò sù, òdi pɔ ble zú'onaa sariro. Ò futeokarayã pāndenɔ kũna dasi. Leme òdi tokonɔ kũ lonɔ kũ butanɔ pípi le.

⁵ Akũ Farisinɔ kũ ludayādannerii pinɔ Yesu là ò pì: Bóyã n ìbanɔ digɔ ó dizinɔ futeokarayã kũnaro? Òdi pɔ ble ɔpipinaa sari.

⁶ Yesu wèmma à pì: Isaya annabikeyã ò á manafikidenɔ yã musu swáswa lákũ à kè Luda yān nà à pì:

Buri bire dì bèere limene kũ léome,
n swè kúmaro.

⁷ Òdigɔ donyĩ kemene pāme,
bisāsiri yāzekpaten òdi dañne.

⁸ A pã kpà Luda yādannenaai, akũ á bisāsiri futeokarayã kũna.

⁹ Akũ à pínne dɔ: A pã Luda yāne de à le àgɔ á futeokarayã kũna manan yá?

¹⁰ Musa pì, àgɔ á de kũ á dao bèere dɔ. À pì dɔ, gbè kũ à a de ke a da kpe bò, ò ade de.

¹¹ Ákɔnɔ sɔ, adì pi tó gbè pì a de ke a dane, pɔ kũ á vī à n kpe tao bi Kɔbāme,

¹² à zé vī à a de kũ a dao kpe tao doru. Kɔbāme pɔ kũ òdi kpá Ludaa ũ.

¹³ Leme adì Luda yā ke pã le á futeokarayã kũ adì dañne yāi. Yā bire takanɔn adì ke dasi.

Yā kū àdi tó ògõ gbāsĩ
(*Mat 15:10-20*)

¹⁴ Akū Yesu ɛra à pari sisiai à pì: À sã kpá à ma yã ma á pínki.

¹⁵ Póke kun kū àdi gē gbē gūn kū àdi a gbà léro. Pó kū àdi bo gbē gūn mé àdi tó àgõ gbāsĩ.

¹⁶ Gbē kū à sã vĩ, à yã pì ma.

¹⁷ Kū à pari tò gwe à tà bε, akū a ìbano a là yã pìi mii.

¹⁸ À pìinne: Á laasun kpé yĩda se yá? Kū póke kun kū àdi gē gbē gūn à tó àgõ gbāsĩro, á dõroo?

¹⁹ Pó pìi dì gē a swèε gūnlo, sé a gbεren, gbasa à bo mèn. Len Yesu póble sĩnda pínki kè blena pó ũ ɛ t̃εε sari.

²⁰ Akū à pì: Yā kū àdi bo gbē gūn mé àdi tó àgõ gbāsĩ.

²¹ Zaakū zaa bisāsiri swèε gūn laasun vāni dì bon: Pápákenaa, kpāni'onaa, gbēdenaa, zinakenaa,

²² wākūu, nèsevāni, manafiki, wé'isariyā, sānkara, gbēs̄s̄ōnaa, karambaani kū m̄sariyāo.

²³ Yā vāni pìnɔ dì bo swèε gūn pínki, àkū mé àdi tó gbē gõ gbāsĩ.

Nɔgbē z̄itɔ Yesu náanikenaa
(*Mat 15:21-28*)

²⁴ Yesu bò gwe à gèε Taya bùsun, akū à k̄ipa bε kea. À ye ò a dõro, ama adi le à a zĩda ùtero.

²⁵ Nɔgbē kū a nénɔkpare tāna vĩ Yesu baaruu mà, akū à sù à wùte a arε ḡōnɔ.

²⁶ Nɔgbē pì s̄ Giriki gbēmε ò a ì Siria Fenisia bùsun. Á wé kè Yesua de à tāna goare a néa.

27 Akū Yesu pìne: Ì tó ò póbìlè kpá nénɔa gĩa, zaakū à mana ò nénɔ póbìlè sé ò zu gbēdanɔero.

28 Akū nɔgbē pìi wèa à pì: Dikiri, bee gbēda kū òdi wúteńyĩnɔ dì nénɔ póbìlè bùru sése.

29 Yesu pìne: Kū n yāwenama mana yāi, ò tá, n né tāna gòa.

30 Kū à kà bε, à a né lè wútena pèεa, tāna pìi gòa.

Sáto werekšanaa

31 Akū Yesu fùte Taya bùsun à gèε Sidō, akū à bòte kū Wētemenkuri bùsuuo ari à gèε à kà Galili sèbεei.

32 Akū ò sùnε kū sáto bebekariio, ò wé kèa de à ɔ naa.

33 Yesu bò pari gūn kū sáto pìio à a ɔnetere pèpe a sán. Kū à lé'i sù, akū à ɔ nà sáto pìi nénéa.

34 À wé sè musu à wesa kàkara à bò, akū à pìne: Efata. Yā pìi pì ò wē.

35 Zaa gwe gèɔnɔ gōgbē pìi sã wē a néne fùte, akū à yā ò swáswa.

36 Yesu pìinne òsun o gbēke maro, ama lákū àten gíinne nà, lεme òteni a kpàkpa kéinne lε.

37 Yā pìi bò ò sàre manamana à gè onala, akū ò pì: A yā sīnda pínki kenaa dìgō maname. Àdi tó bee sátonɔ yā ma, akū àdi tó bebekarinɔ yā o.

8

Póbìlekpana gbēnɔn dúbu siikšnɔa (Mat 15:32-39)

1 Gɔɔ kùnɔ gūn ɔ gbēnɔ kàkarai dasi. Ò póbìlè vī ò blero, akū Yesu a òbanɔ sisiai à pìinne:

2 Gbē dínɔ kèmenε wēnda, zaakū ò gĩnake ò kú kúmao gɔɔ aakō, akū ò pòke vī kú ò blero.

³ Tó ma ní gbáre ò tá be kù nàao, gu ni lírímá zé gūn, zaakū ní gběkeno boki zã.

⁴ Akū a ìbano a là ò pì: Mákpan óni póbile len sènteporotu la kù ani gbě pìno kãa?

⁵ Akū Yesu ní lá à pì: Burodi mèn ũgban á vī? Ò pì: Mèn supplame.

⁶ Akū à pì pari vute zĩte. Akū à burodi mèn suppla pìno sè à sáabu kè, ben à è'è à kpà a ìbano a ò kpaatete parine, akū ò kpaateteĩne.

⁷ Ò kpò fítinnano vī fíti do. Kū à arubarikaa dàn, à pìĩne ò era ò abirekū kpaateteĩne do.

⁸ Akū ò blè ò kã, akū ò a kpara kù ò gòno sète tãnko mèn suppla.

⁹ Gbè pìno kã kãni dúbu siikõ. Kū Yesu ní gbáre,

¹⁰ akū à gè gó'ite gūn kù a ìbano, ò gèe Dalamanuta bùsun.

Farisinò sèedagbekanaa (Mat 16:1-12)

¹¹ Akū Farisinò sù òten lékpakõa kpá kãao òten lí kpátea, òten wete à sèeda ke keĩne kù Luda gbãnao.

¹² Akū à wesa bò à pì: Bóyãì gbãragbẽno dì sèeda gbekamaa? Yãpuran maten oáre, mani sèeda ke keĩnero.

¹³ Akū à ní tó gwe à era à gè gó'ite gūn à tà bara.

¹⁴ A ìbano sãn ò burodi zàna sé. Burodi mèn do mé à gòĩne gó gūn.

¹⁵ Akū Yesu lé dàrímá à pì: Àgõ á zĩda kũna dõ. À laakari ke Farisinò kù Herodu gbẽno lùbenesi.

¹⁶ Akū òten pikõne: Kù ó burodi vīro yã mé à tò à ò le.

17 Yesu dǝ́m̄ma, akū à n̄ lá à pì: Bóyāi áten pi kū á burodi vīro yāii? Ari tera á wé dí kē à dǝ́roo? Á laasun vīroo?

18 Á wé vī à gu eoroo? Á sã vī à yã maoroo? Yãke di dǝ́águroo?

19 Kū ma burodi mèn sǝ́oro è'ε ma kpà gbēnǝn dúbu sǝ́oronǝ, a a kpara sète tǝ́nko mèn ũgbamεε? Ò wèa ò pì: Mèn kuri awεεplame.

20 Akū à èra à n̄ lá à pì: Kū ma burodi mèn suppla è'ε ma kpà gbēnǝn dúbu siikǝnǝ, a a kusu sète sù mèn ũgbaa? Ò wèa ò pì: Mèn suppla.

21 Akū à pìnnε: Ari tera á dǝ́roo?

Betesaida vīna wéwēnaa

22 Kū ò kà Betesaida, akū ò sùnε kū vīnaao ò wé kèa à ǝ naa.

23 Akū à vīnaa pì kū a ǝa à bò kǝao wète kpε. À lé'i kà a wéa à ǝ nǝa, akū à a là à pì: Ntēni gu e yá?

24 Akū gǝ́gbē pì a wé sè musu à pì: Matēn gbēnǝ e lán línǝ bà òten táa o.

25 Akū Yesu èra à ǝ nà a wéa dǝ. Kū gǝ́gbē pì wé kè biribiri, akū a wé wè àten pǝ sīnda pínki e sà swáswa.

26 Akū Yesu a gbàre à tá be à pì: N̄sun bǝte lakutu gūnlo.

Pita Yesu Arumasihukεna onaa (Mat 16:13-23, Luk 9:18-22)

27 Kū Yesu tēn gé kū à ìbanǝ Sizaria Filipi lakutunǝ gūn, akū à a ìbanǝ là zé gūn à pì: Dín gbēnǝ di pi má de a ũu?

28 Ò wèa ò pì: Gbēkenǝ di pi Yahaya Da'itekεriime, gbēkenǝ di pi Iliasu, gbēkenǝ di pi dǝ annabi yǝnǝ dokemε n ũ.

29 Akū à ní lá à pì: Ákōnō sō, dín adì pi má de a ũu? Pita wèa à pì: Arumasihumε n ũ.

30 Akū Yesu ní sã fínne de òsun yã pì o gbēke maro.

Yesu a ga kū a vunaaō yá'onaa

(Mat 16:21-28, Luk 9:22-27)

31 Akū à nà yādannenaāa à pì: Séde Bisāsiri Né wétamma le manamana, gbē zōkōnō kū sa'orikinō kū ludayādannerinō ni gí, oni a de, a gōrō aakōde zī anì futε.

32 À yã pì ònne swáswa, akū Pita gèε kãao kpado, àten gíε.

33 Kū Yesu litε à a ìbanō gwà, akū à pàta Pitaa à pì: N̄ gomεne gwe Setan! N laasun bi Luda pónlo, bisāsiri pómε.

34 Abire gbera Yesu pari sisiai kū a ìbanō à pìnne: Tó gbē ye à ke ma ìba ũ, séde à gí a zīda wèndiii à a lígbāndurukpana sé à téomai.

35 Gbē kū à ye àgō a wèndi kūna ni kurai. Gbē kū à gí a wèndiii ma yái kū ma baaru yāo sō, ade nigō wèndi vī.

36 Tó gbē gō andunia vī pínki, tó à kùra a wèndiii, bó àreen à vīi?

37 Bón bisāsiri ni le à a wèndi lilin keo?

38 Tó gbē makū kū ma yānō wé'i dε gbāragbē durunnade ludanaanikerisarinō té, Bisāsiri Né ni ade wé'i dε gōrō kū anì su a De gakuri gūn kū a malaikanō.

9

1 Akū à pìnne: Yāpuran maten oáre, gbēkenō kú la kū oni garo ari ò kína kū Luda kà e, àten su kū gbānao.

*Yesu linaa**(Mat 16:24-17:13, Luk 9:23-36)*

² Goro suddo gbera Yesu Pita kũ Yamisio kũ Yuhanao sè à d̀idi kũnwo kpi leia ntēne. Akũ à li n wára,

³ a pókasanɔ ten té ke púu táitai. Gbēke kú an-dunia gũn kũ ani f̄s̄ à a pura kũ lero.

⁴ Akũ Iliasu kũ Musao bò ò s̀m̀ma, òten yā o kũ Yesuo.

⁵ Akũ Pita pì Yesune: Danneri, à mana kũ ó kú la. Ò kuta d̀ò m̀en aak̄s̄, n p̀ò m̀en do, Musa p̀ò m̀en do, Iliasu p̀ò m̀en do.

⁶ À d̄s̄ yā kũ átēn oro, zaakũ v̄ina n kũ manamana.

⁷ Ludambe luku k̄pa à dànl̄a, akũ ò k̀otoo mà a gũn à p̀i: Àkũme ma Né m̀en do légelege yenyĩde ũ. À a yā ma.

⁸ Kānto kũ ò gu gwàgwa, odi gbēke e doro, sé Yesu ado.

⁹ Kũ òten kipa kpi p̄ia, akũ Yesu p̄inne òsun yā kũ ò èe p̀i o gbēke maro ari Bisāsiri Né vuna gan.

¹⁰ Ò yā p̀i kũna, ama òten k̄s̄ lala òten p̀i: Vuna gan yā bire de deramee?

¹¹ Akũ ò a là ò p̀i: Bó yā mé à tò ludayādannerinɔ d̀i p̀i Iliasu mé ani su káakuu?

¹² À wèr̄mma à p̀i: Iliasu ni su káaku yāpurame, ani yā s̄inda p̄inki keke a gbèn, ama à k̀è dera ò k̀è Luda yān ò p̀i, Bisāsiri Né ni wèt̄amma le manamana ari ò ḡiii?

¹³ Ama matēn oáre Iliasu s̀ù k̀ò, akũ ò k̀ene n p̄oyeinaaame, lákũ ò a yā ò Luda yān nà.

*Yesu négōgbē tãnade werekōanaa
(Mat 17:14-21, Luk 9:37-42)*

14 Kū ò sù ñ gbē kparanɔ kīnaa, ò è pari likańyĩ, ludayádannerinɔ ten lékpakōa ke kũńwo.

15 Kū pari Yesu è, a yā bò ñ sare, akū ò bàa lè ò gèè ò fɔ kpàa gònɔ ñ pínki.

16 Akū à a ibanɔ là à pì: Bó lékpakōan áten ke kũńwo lèè?

17 Akū gōgbē ke wèa zàa gũn à pì: Danneri, ma sunne kū ma néome, tãna mé à a nène nàte.

18 Tó à òdia, àdi a pàte zĩte, àdigō lé'ifuta bote, àdigō saka só, àdi gbāgbā sòrɔrɔ. Ma pì n ibanone ò pé tãna pìia à bo, akū ò fùa.

19 Akū Yesu pìinne: Gbāragbē lu-danaanikerisarino! Manigō kú kãáo ari boremee? Manigō mena kãáo ari boremee? À mómene kū né pìio la.

20 Kū ò sune kãao, kū tãna pì Yesu è gònɔ, akū à né pìi yìgáyìgã à a pàte zĩte bèn. Akū àten gbigiri ke àten lé'ifuta bote.

21 Yesu né pì de là à pì: Zaa boremee à kúo lèè? À wèa à pì: Zaa a né fíti zĩme.

22 Àdigō a zu té kū ío gũn baala'i, àdigō ye à a de. Tó ñni fɔ ñ póke ke ñ ó wènda gwa, ñ kpáwái.

23 Yesu pìine: N pì, tó mani fɔ yá? Bee pò sında pínki ò sí ke gbē kū à ma náani vĩne.

24 Akū né pì de wiki lè gònɔ à pì: Má n náani vĩ. Ñ n náani kū àten kīama karamene.

25 Kū Yesu è zà ten nakaramma, à gí tãna pìine à pì: Tãna sãto kpáturuku, ma ònne ñ go né pìia. Ñsun gē a gũn doro.

26 Akū tāna pì wiki lè à a yìgā pāsīpāsī, akū à gòà. Né pìi gò wútena lán gèè bà ari gbè daside pì à gàmè.

27 Akū Yesu a kù a ɔa à a fùtè à zè.

28 Kū Yesu gè ɔnn, akū a ìbanɔ a gbèka gusarè ò pì: À kè dera ódi fǒ ò pé tāna pìia à boroo?

29 Akū à wènnma à pì: Adi taka dì sí boro, sé kū aduakènaao.

Yesu era à a ga kù a vunaao yá'onaa

(Mat 17:22-23, Luk 43-45)

30 Kū ò bò gwe, akū ò pà Galiline. Yesu ye ògǒ a kúki dǎro,

31 zaakū àten yá da a ìbanɔnemè. À pìnnè: Oni Bisāsiri Né na gbènnɔnè n ɔǐ ò a de, a gɔɔ aakǒde zǐ ani fute.

32 Odi a yá pì dǎro dǎro, akū vǐna n kū ò yá pì gbekaa.

Tena Yesui lán né fíti bà

(Mat 18:1-9, Luk 9:46-50)

33 Akū ò kà Kapenamú. Gɔɔ kū à kú be, à a ìbanɔ là à pì: Bó lékpakǎan áten ke zé gūnn?

34 Akū ò yítèna, zaakū òten lékpakǎa ke zé gūn deńla yá musumè.

35 Akū à vùtè à gbènnɔn kuri awèepla pìno sísiai à pì: Tó gbè ye à ke gbè káaku ũ, ade gǒ gbè kpède ũ, àgǒ gbè sǐnda pínkinè zǐri ũ.

36 À né fíti sè à a zè n are, akū à a sè à a kpà a kùla à pìnnè:

37 Gbè kū à né dínɔ do sì ma ìbake yáì, makūmè à sì. Gbè kū à ma si sǒ, makūmè à sì madoro, gbè kū à ma zǐn à sì.

*Gbē kū adi ibere kpá kúoro bi ó gbēme
(Luk 9:49-50)*

³⁸ Akū Yuhana pìe: Danneri, o gbēke è, àten tãnanɔ gomma kū n tóo, akū o ginε, zaakū ó gbēnlo.

³⁹ Akū Yesu pì: Àsun gínεro, zaakū gbēke ni f̄ à daboyā ke kū ma tóo à era à ma tó vāni sí doro.

⁴⁰ Gbē kū adi ibere kpá kúoro bi ó baakpeme.

⁴¹ Yápuran maten oáre, gbē kū à á gba ímina kū á kun Kirisi pó ū yāi, ade ni kura a láadairo.

⁴² Tó gbē tò né kū ò ma náani vī dínɔ doke sãte, aniḡ sãna adenε ò wísilɔgbε z̄k̄ɔ do a wakalε ò a zu s̄bεε gūn.

⁴³⁻⁴⁴ Tó n ɔ mé àdi tó n fu, n z̄ n zukūna. À sãnanne n ḡ w̄ndii gūn kū ɔ kusuo de n ḡ kū ɔ mèn plaola n ḡ té kū àdi garo gūn gyāwān.

⁴⁵⁻⁴⁶ Tó n gbá mé àdi tó n sãte, n z̄ n zukūna. À sãnanne n ḡ w̄ndii gūn εε ū de n ḡ kū gbá mèn plaola ò n zu tén.

⁴⁷ Tó n wé mé àdi tó n fu, n bo. À sãnanne n ḡ kpata kū à bò Luda kīnaa gūn kū wé doo de n ḡ kū wé mèn plaola ò n zu tén,

⁴⁸ gu kū n̄ k̄k̄ɔbirii d̄i lákaro, té p̄i d̄i garo.

⁴⁹ Té ni mè ū gbē s̄inda p̄inkia lákū òdi pó kεε kū wisio n̄a.

⁵⁰ Wisi bi pó maname, ama tó a nna tà, deran oni ke n̄a à ḡ wisi ū doo? À tó wisi ḡ kú á gūn, áni ḡ nna kū k̄o.

10

*Yigidenayā
(Mat 19:1-12)*

¹ Akū Yesu bò gwe à gèe Yudea bùsun ari Yoda bara. Pari èra ò kàkarai gwe, akū à yā dàinne lákū àdi ke nà.

² Farisi kenɔ sù ò a yɔ ò gwa, akū ò a là ò pì: Gɔgbě zé vī à yìgi de yá?

³ À wèmma à pì: Musa dàáre deraa?

⁴ Ò pì: Musa gɔgbě gbà zé à yìgidetakada kē à a nanɔ gbarɛo.

⁵ Akū Yesu pìinne: Á sãgbãna yā mé à tò Musa doka birekū dàáre.

⁶ Zaa káaku kū Luda andunia kè, à gɔgbě kè kū nɔgbẽome.

⁷ Abire yāi gɔgbě ni a de kū a dao tó, ò nakɔa kū a nanɔ,

⁸ ń gbẽnɔn pla oni gɔ mè do ũ. Ò kun pla doro, sé do.

⁹ A yā mé à tò gbě kū Luda ń nakɔano, bisāsiri sún ń kēkɔaro.

¹⁰ Kū Yesu tà be, a ìbano a là yā pìi mii.

¹¹ Akū à pìinne: Gbě kū à yìgii dè kū a nanɔ à nɔ pãnde sè, ade zina kè a nɔ káakune.

¹² Nɔgbě kū à yìgii dè kū a zão à gɔ pãnde sè sɔ, à zina kèen gwe.

*Yesu arubarikadana nénɔn
(Mat 19:13-15, Luk 18:15-17)*

¹³ Òten su Yesune kū nénɔ de à ɔ naríma, akū a ìbano gíinne.

¹⁴ Kū Yesu è le, à pɔ fè à pìinne: À tó nénɔ mó ma kínaa, àsun gíinero, zaakū kpata kū à bò Luda kínaa mé à ń takanɔ pó ũ.

¹⁵ Yápuran maten oáre, gbě kū adi kpata kū à bò Luda kínaa sí lán né fíti bàro ni gẽnlo.

16 Akū à nénɔ sè à n kpákpa a kùla, à ɔ nànańma à arubarikaa dàngu.

Aruzekede

(Mat 19:16-30, Luk 18:18-30)

17 Kū Yesu dà zén àten gé, akū gōgbē ke bàa lè à sù à kùte a are à a là à pì: Danneri mana, deran mani ke nà mà wèndi kū àdi lákaro lee?

18 Akū Yesu pìne: À kè dera n pì má manaa? Gbēke manaro, sé Luda ado.

19 N̄ dokanɔ dō: N̄sun gbē dero, n̄sun zina kero, n̄sun kpāni oro, n̄sun yā di n gbēdakearo, n̄sun gbē blero, n̄gō bèere lí n de kū n daoone.

20 Akū à pì: Danneri, zaa ma né fiti gɔɔan má yā birenɔ kūna pínki.

21 Akū Yesu a gwà kū yenyī wéó à pìne: Yā mèn do mé à gōnne. N̄ gé n pó kū n vīnɔ yía pínki n a ɔɔ kpá takasidenɔa, n̄ mó n̄ témai, ñigō aruzeke vī ludambe.

22 Akū gōgbē pì ãnn sisi yā pì yāi, à tà kū pɔsiraɔ kū à aruzekenɔ vī zōkō yāi.

23 Akū Yesu a ìbanɔ gwàgwa à pìne: À zī'ũ manamana aruzekedenɔ à gē kpata kū à bò Luda kīnaa gūn.

24 A yā pìi bò a ìbanɔ sare, akū Yesu èra à pìne: Gbēnɔ, à zī'ũ gbēne manamana à gē kpata kū à bò Luda kīnaa gūn!

25 Lakumi gēna pɔɔween araga de aruzekede gēna kpata kū à bò Luda kīnaa gūnla.

26 Akū yā pìi bò a ìbanɔ sare manamana, ò pikōne: Dí mé ani fō à surabana lee?

27 Yesu n̄ gwá à pì: Bisāsiri ni fōro, sé Luda. Luda kīnaa bee pó sīnda pínki dī sí ke.

28 Akū Pita pìne: O bee pó sīnda pínki tò o tenyĩ.

29 Yesu pì: Yāpuran maten oáre, gbě kū à a be tò ke a v̄inin̄ ke a dakūnan̄ ke a da ke a de ke a néno ke a bura ma yāi kū ma baarukpan̄ena yāo,

30 ade ni era à ben̄o kū v̄inin̄o kū dakūnan̄o kū dan̄o kū néno kū buran̄o e leu bas̄oro andunia dí gūn, ama kū wétammaome, ani wēndi kū àdi lākaro le andunia kū àten su gūn.

31 Gbě káakun̄o niḡo gbě kp̄eden̄o ũ dasi, gbě kp̄eden̄o niḡo gbě káakun̄o ũ.

*Yesu era à a ga kū a vunaao yá'onaa
(Mat 20:17-19, Luk 18:31-34)*

32 Ò era ò dà zén òten gé Yurusalemu. Yesu do a iban̄one are, akū yā p̄i bò n̄ sare, v̄ina gbě kū ò té a kp̄en̄o kù. Akū Yesu a gbēn̄on̄ kuri aweeplan̄o s̄ete n̄ dona, à era à yā kū oni keare òn̄ne do

33 à p̄i: À ma! Óten gé Yurusalemume. Oni Bisāsiri Né kpá sa'orikin̄o kū ludayādannerin̄o, oni yā daala à ga, oni a kpá kifirin̄o.

34 Oni a lalandi ke oni lé'i káa oni a gbě kū flāao oni a de, a ḡoro aak̄ode zī ani fute.

*Yamisi kū Yuhanao wékenaa
(Mat 20:20-28)*

35 Akū Zebedi néno Yamisi kū Yuhanao nà Yesui ò p̄ine: Danneri, ó ye n̄ yā kū óten wé kemma kewere.

36 Akū à n̄ lá à p̄i: Bón á ye mà keáree?

37 Ò wèa ò p̄i: N̄ tó ò vute kūnwo n̄ kpata gūn, gbě do n̄ oplai gbě do ɔzei.

38 Yesu p̄inne: Á yā kū áteni a wé kema d̄oro. Toko'i kū mani mi, áni f̄o à mi yá? Wétamma kū mani gēn̄ áni f̄o à gē a gūn yá?

39 Ò wèa ò pì: Óni f̄s. Akū Yesu pìnn̄e: Toko'i kū mani mi áni mi, wétamma kū mani ḡen áni ḡen,

40 ama vutena ma ɔplai ke ma ɔzei bi ma yānlo. Gb̄e kū Luda kèkènn̄en̄o p̄ome.

41 Kū a ìba gb̄en̄on kuri kparan̄o yā p̄i mà, n̄ p̄o f̄è Yamisi kū Yuhanaooi.

42 Akū Yesu n̄ kákara à p̄inn̄e: Á d̄s kū gb̄e kū òteni n̄ gwa buri p̄ānde k̄inan̄o ũn̄o d̄i gb̄āna ble n̄ gb̄en̄o, gb̄ānad̄en̄o s̄s òdi iko m̄ōnn̄e,

43 ama à de le á k̄īnaaro. Á té gb̄e kū à ye à ḡs gb̄e z̄k̄s ũ, sé ade ke á z̄iri ũ.

44 Lem̄e d̄o gb̄e kū à ye à ḡs gb̄e káaku ũ, sé ade ke á s̄inda p̄ínki z̄ò ũ.

45 Zaakū Bisāsiri Né dí su de ò z̄i ken̄ero, à sù de à z̄i k̄ēnn̄eme à a z̄īda w̄ēndi kpá de à gb̄en̄o bo dasi yāi.

Batimeu wéwēnaa
(Mat 20:29-34, Luk 18:35-43)

46 Ò kà Yeriko. Kū Yesu ten bo gwe kū a ìban̄o kū pario, v̄ina Timeu né Batimeu vutena zé léa, àten bara ke.

47 Kū à mà ò pì Yesu Nazera mé àten ḡēte, akū à nà lé gb̄āna zunaa à p̄i: Yesu, Dauda Buri, n̄ ma w̄ēnda gwa!

48 Akū pari ten ḡīne òten pi à ȳite. Akū a lé gb̄āna zunaa kàra àten pi: Dauda Buri, n̄ ma w̄ēnda gwa.

49 Yesu zè à p̄i: À a s̄isi. Akū ò v̄īnaa p̄i s̄isi ò p̄ine: N̄ laakari kpáte n̄ fute. Àteni n̄ s̄isi.

50 Akū v̄īnaa p̄i a uta b̄ò à v̄i à f̄ute à sù Yesu k̄īnaa.

51 Akū Yesu a là à p̄i: B̄ón n̄ ye mà ken̄ne? V̄īnaa p̄i wèa à p̄i: Rabi, má ye ma wé gu em̄e.

11 Kū Yesu kà Yurusalemu, à gè Luda ɔnn, akū à pò sīnda pínki gwà à líkai. Kū ifántē ten gē kpén yāi, akū à bò à gèe Betani kū a ìba gbēnɔn kuri awεεplanɔ.

*Yesu láaribona kaka lía kū a kunna Luda ɔnnwo
(Mat 21:12-22, Luk 19:45-48, Yuh 2:13-22)*

12 Kū gu dò, ò bò Betani, akū nà ten Yesu de.

13 À kaka lí è zà dire a lá kù. Akū à gèe gwa ke tó à né vī. Kū à kà gwe, adi pòke lero, sé a lánɔ, zaakū kaka gɔɔ dí ká kòro.

14 Akū à pì lí pìine: Gbēke ni n né ble ziki doro. A ìbanɔ yā pìi mà.

15 Kū ò kà Yurusalemu, Yesu gè Luda ɔnn, akū à pè eteblerinɔa kū lagatarinɔ à n bôte. À ɔɔlilinkerinɔ teburunɔ kū potēneyarinɔ gbàno yìpa à kòteíne.

16 Adi we gbēke a aso sè à gèteo Luda ɔnnlo.

17 Akū à yā dà gbēnɔne à pì: Ò kè Luda yān ò pì: Ma kpé nigɔ de aduakekpε ũ buri sīnda pínkine, akū a kè gbēblerinɔ tò ũ.

18 Sa'orikinɔ kū ludayādannerinɔ yā pìi mà, akū òten zé wete ò a de. Òten vīna kene, zaakū a yādannenaà bò gbē sīnda pínki sare.

19 Kū ɔkɔsi kè, akū Yesu kū a ìbanɔ bòte wete pìi gūn.

20 Kū gu dò, òten gēte, akū ò kaka lí pìi è à kori kè kū a zīnio.

21 Akū à yā dò Pitan, akū à pì Yesune: Rabi, n kaka lí kū n láari bòa gwa, à kori kù.

22 Yesu wèmma à bè: Àgɔ Luda náani vī.

23 Yāpuran maten oáre, tó gbě ò kpi díne à fute à a zīda sé à zu sèben, tó ádi sika ke a nèsese gūnlo, tó à náani vī kū yā kū à òo pì ni ke, ani keneme.

24 Abire yāi maten oáre, tó átèn adua ke, yā kū a a wé kè pínki, à dite à gīnake a lè kò, áni le sō.

25 Tó a fute átèn adua ke, tó á nèsese vāni kūna kū gběkeo, à kēne, de á De kū à kú musu á durunnano kēáre dō.

26 Tó ádi gběno kē sōro, á De kū à kú musu ni á durunnano kēáre sero.

Yesu gbekana a ikooi

(Mat 21:23-27, Luk 20:1-8)

27 Akū ò kà Yurusalemu. Lákū Yesu ten kure Luda onn ná, sa'orikinō kū ludayādannerinō kū gbě zōkōnō sù

28 ò a là ò pì: Iko kpaten nten yā dínō keoo? Dí mé à n gba yā pì kena ikoo?

29 Akū Yesu wèmma à pì: Yā mèn don mani gbekaáwa. À wema, mani iko kū maten yā dínō keo oáre.

30 À omene. Yahaya gběno da'itekēnaa bò Luda kīnaan yá, ke bisāsiri kīnaame?

31 Akū ò yā gōgō ò pì: Tó o pì Luda kīnaame, ani ó lá bōyāin ódi Yahaya yā síroo?

32 Tó o pì bisāsiri kīnaame sō, tò! Ò gběno vīna vī, zaakū gbě sīnda pínki Yahaya annabike sī.

33 Akū ò wè Yesua ò pì: Ó dōro. Akū Yesu pīne: Èhē makū se, mani iko kū maten yā dínō keo oáre.

12

Geepi líkpe arukerino

(Mat 21:33-46, Luk 20:9-18)

1 Akū Yesu fùte àten yālekōańe à pì: Gbēke mé à geepi líkpe bà à karaa líkai, à wèee yò geepi'ifēki ũ à búdákpāgbaa kè, akū à bú pìi nà arukerĩnōne nĩ ɔĩ, akū à fùte kū táo.

2 Kū geepizōgɔɔ kà, akū à a zĩrii zĩ arukerii pìnɔa de à a geepi né sí.

3 Akū arukerii pìnɔ a kù ò a gbè, ò a gbàre ɔkori.

4 Akū à èra à zĩri pānde zĩ dɔ. Akū ò gbè bire lè a mìa ò wé'i dàa.

5 A èra à gbè pānde zĩ dɔ, akū ò gbè bire dè. Len à gbè pāndenɔ zĩ le dasi, ò nĩ gbēkenɔ gbè ò nĩ gbēkenɔ dè.

6 À négōgbè mèn do yenyĩde mé à gōne sà, akū à a zĩ zā à pì: Oni ma né yā da.

7 Akū arukerii pìnɔ pìkōne: Túbibliiime dí. À tó ò a de, a túbi ni gō ó pó ũ.

8 Akū ò a kù ò a dè, akū ò a gèe sè ò bòo bura gūn.

9 Tò! Bón burade pì ni kèe? Ani su à arukerii pìnɔ de de à bura pì na gbè pāndenōne nĩ ɔĩ.

10 Ádi Luda yā dí kyó keroo?

Gbè kū kpéborinɔ pā kpài
mé à gō kpé kusuru gbè mède ũ.

11 Dikiri mé à abirekū kè,
akū à kèwèe yābonsare ũ.

12 Akū ò zé wète ò a kū, zaakū ò dō kū nĩ yāin à yālekōanaa pìi ò, ama ò vīna kè parine, akū ò a tò gwe ò tà.

*Bè'ogōkpana Sizaa yā
(Mat 22:15-22, Luk 20:20-26)*

13 Akū ò Farisi kenɔ kū Herɔdu gbēnɔ zĩ Yesu kīnaa kū ōndō, de ò a kū a yā'onaa gūn.

14 Kū ò kà, akū ò pìnɛ: Danneri, ó d̄s kū gbē yāpurademɛ n ũ. Ndì gbē wé gwaro, ndì gbē gwena gwaro, ndì Luda zé dañne súsu. À zé vī ò bùsu'ogɔ kpá Sizaá yá, ke à zé vīro? Ò kpáan yá, ke òsun kpáaro?

15 Yesu n̄ manafikike d̄m̄ma, akū à pìnɛ: Bóyāin átɛni n̄ lé átɛn gwaa? À mó k̄ɔn ogɔ pì doo mà gwa.

16 Kū ò kpàa, akū à pìnɛ: Dí mì wānzān dí kū a tóo? Ò wèa ò pì: Siza pómɛ.

17 Akū Yesu pìnɛ: À pó kū à de Siza pó ũ kpá Sizaá, à pó kū à de Luda pó ũ kpá Ludaá. A yā bò n̄ sare.

Gèno vuna yā

(Mat 22:23-33, Luk 20:27-40)

18 Akū Sadusi kū òdi pì gèno dì vurono sù Yesu kīnaa, ò a gbèka ò pì:

19 Danneri, Musa òwɛɛ a takada gūn à pì, tó gbē gà à a nanɔ tòn né'isari, a dakūna gyaanɔ pì sé, de à né buri dato a v̄ninɛ.

20 T̄! Dedok̄ɔnɔnɔn kun gbēnɔn suppla. Woru nɔ sè, akū à gà né'isari.

21 Akū Sabi nɔ p̄i sè dɔ, akū à gà à nɔ p̄i tò né'isari. Akū Biɔ kè lɛ dɔ

22 ari à ḡɛ à pè n̄ suppladea. N̄ p̄inki ò gà né'isari. N̄ p̄inki gberan nɔ p̄i gà se.

23 Gèno vuna gɔrɔ z̄i n̄ dí mé anigɔ nɔ p̄i v̄i? Zaakū n̄ gbēnɔn suppla n̄ p̄inki ò a d̄s nɔ ũmɛ.

24 Akū Yesu wèmm̄ma à pì: Á Luda yā kū a gbānao d̄nasari yāin a s̄ateroo?

25 Tó gèno f̄tɛ, oni nɔ séro, oni z̄a kero, onigɔ kun lán malaikanɔn kun nà ludambemɛ.

26 Gèvuna yā musu, ádi Musa takada kyó keroo? Gu kū à lèkara yā òn Luda pìne akāame Ibrahim kū Isaakuo kū Yakubuo Luda ũ.

27 Luda dì ke gèno Luda ũro, gbě bēnenno Ludame a ũ. A sãte à kè zōkō.

Dokayā kū à deńla

(Mat 22:34-40, Luk 10:25-28)

28 Ludayādanneri ke kú gwe, à lékpakōa kū òten ke mà. Kū à è Yesu yā wèmma manamana, akū à nài à a là à pì: Dokayā kpate mé à de a kparanola pínkii?

29 Yesu wèa à pì: Yā kū à deńlan dí: Isarailano à sã kpá. Dikiri ó Ludame Dikiri ũ ado.

30 Ngō ye Dikiri n Ludai kū nèse mèn doo kū n ninio pínki kū n laasunnwo pínki n gbāna lén.

31 A pladen dí: Ngō ye n gbēdakei lán n zīda wèndii bà. Dokayā ke de abireno laro.

32 Akū ludayādannerii pì pìne: Yā maname, danneri. N yāpura ò, n pì Luda mèn dome, a pānde kunlo, sé àpii.

33 Yena Ludai kū nèse mèn doo kū n laasunnwo pínki n gbāna lén kū yena n gbēdakei lán n zīda wèndi bàao de sa'opo kū òdi ká tén à té kúla kú sa'ona buri sīnda pínkio.

34 Kū Yesu è à yā wèawa kū laakariio, à pìne: Gēna kpata kū bō Luda kīnaa gūn zà kūnworo. Zaa goro birea gbēke dí sù a yāke laa dorō.

Arumasihu buri yā

(Mat 22:41-46, Luk 20:41-44)

35 Yesu èra àten yã dañe Luda ònn, akū à gběno là à pì: À kè dera ludayādannerino dì pi Dauda burin Arumasihu ũu?

36 Kū Luda Nini dīdi Daudaa, à pì: Dikiri pì ma dikirine à vute a ɔplai ari àgõ a ibereno kátene a gbá gbáru.

37 Lákū Dauda pìne Dikiri ũ, à kè dera anigõ de a buri ũ dɔɔ?

*Ludayādannerino kū Farisino manafiki
(Mat 23:1-36, Luk 20:45-47)*

Akū pari teni a yã ma kū pɔnnao.

38 A yādannena gūn à pì: À laakari ke ludayādannerino. Òdigõ ye kurenaai kū uta zõkõno dana, de ògõ fɔ kpákpańma etenɔa.

39 Òdigõ wete ò vute aduakekpe vuteki manano gūn kū dikpe vuteki manano.

40 Òdi adua gbàna ke de gběno n e yai, akū òdi gyaanono kpé síńma. N wétamma nigõ pāsīpāsī de gbě sīnda pínki póla.

*Gyaano takaside gba
(Luk 21:1-4)*

41 Akū Yesu vute Luda ònn ɔgodakia are, àten gběno gwa lákū òten ɔgo dan nà. ɔgodasidenɔ ten ɔgo zõkõ dan.

42 Akū gyaano takaside sù à kɔbo pla dàn, adi ká sisiro.

43 Akū Yesu a ibano kàkara à pìne: Yāpuran maten oáre, gyaano takaside dí ɔgo dà ɔgodaki gūn de gbě sīnda pínkila.

44 Zaakū n ɔgo dasi gūnn ò bòn ò kàn n pínki. Nɔgbě dí sõ, a takasike gūnn pó kú à vī à pó bleon à dàn pínki.

13

*Yurusalemu yakana kũ andunialakagɔɔ sèedanɔ
(Mat 24:1-22, Luk 21:5-24)*

¹ Lákũ Yesu ten bo Luda ɔnn nà, a ìbanɔ doke pìne: Danneri, ù gwa lákũ ò kpé mana dí takanɔ bò nà kũ gbè mana dí takanɔ.

² Akũ Yesu pìne: N kpé zɔkɔ dínɔ è pínki yá? Gbè ke kú gu dí kũ oni tó dikɔaro, oni gboro pínkime.

³ Yesu vutena Kùkpe s̄s̄igerɛei arɛɔkɔana kũ Luda ɔnnwo, akũ Pita kũ Yamisio kũ Yuhanao kũ Anduruo a gbèka gusare ò pì:

⁴ Ñ owere, bɔren yá dínɔ ni kee? Bó mé anigɔ de a pínki kegɔɔ sèeda ũu?

⁵ Akũ Yesu pìne: À laakari ke, àsun tó ò á sãtero.

⁶ Oni su dasi kũ ma tɔo, onigɔ pi Arumasihume ñ ũ oni gbèno sãte dasi.

⁷ Tó a zínɔ baaruu mà kũ a òpiio, àsun bídi kero. Sé abirekúnɔ ke, ama andunia lakana kpé.

⁸ Buri kũ burio ni futekɔi, lɛme dɔ b̀usu kũ b̀usuuo. Z̄ite ȳiḡaȳiḡana nigɔ kú gukenɔn kũ nàao. Yá dínɔme nòw̄aw̄a naana ũ.

⁹ À laakari ke. Oni á kũkũ ò á na yákpatekerinɔne ñ ɔĩ, oni á gbègbè aduakɛkpenɔ ḡun. Oni á ze b̀usu gbè z̄ɔkɔnɔ kũ ḱinanɔ are ma yáì, de àgɔ deñne ma sèedadenɔ ũ.

¹⁰ Sé ò ma baaru nna waazi ke buri pínki ma ḡia.

¹¹ Tó ò gèe k̄áo yákpatekɛkia, àsun ḡínake à bídi ke yá kũ áni oaro. Yá kũ Luda dàáre á lén gɔɔ k̄ua à o, zaakũ ákɔnɔ mé áni yá oro, Luda Ninime.

¹² V̄ini kũ dak̄unanɔ ni k̄ɔ kpár̄mma ò de. Denɔ ni bo ñ néno kpe. Néno ni bo ñ denɔ kũ ñ danɔ kpe ò ñ de.

13 Gbē sīnda pínki ni zāágu ma yāi, ama gbē kū à zena gbāna ari a gɔɔ léa ni surabana le.

14 Tó a tē guyakari è gu kū à de àgɔ kunlo, kyókeri gɔ dɔ, gbē kū ò kú Yudeano bàa sí ò mì pé kpínɔa.

15 Gbē kū à kú a kpé musu sún kipa à gē kpé gūn à póke sé à booro.

16 Gbē kū à kú bura sún era be à a uta séro.

17 Waiyoo nòsindarenɔ kū nérandenɔ gɔɔ birea.

18 À adua ke de yā pì sún ke bunsire gɔɔɔɔ,

19 zaakū wétamma nigɔ kun gɔɔ pinɔa. Zaa gɔɔ kū Luda andunia kè ari gbāra a taka dí kero, ani sɔ ke zikiro.

20 Tó Dikiri dí gɔɔ pìnɔ lagoro, de gbēke ni boro. Ama à gɔɔ pìnɔ làgo a gbē kū à n sėno yāime.

Bisāsiri Né sunaa

(Mat 24:23-44, Luk 21:25-38)

21 Gɔɔ birea tó gbēke piàre, à Arumasihu gwa la kesɔ à Arumasihu gwa zā dire, àsun síro.

22 Zaakū Arumasihu ékenɔ kū annabi ékenɔ ni su ò sèedanɔ kū daboyānɔ ke, de ò gbē kū Luda n sėno sātɔo, tó ani sí ke.

23 À laakari ke. Ma gīnake ma yā pínki òàre zaa káaku kò.

24 Gɔɔ pìnɔ wétammaanaa gbera ifāntē ni sira kū, mɔvura ni í kero,

25 susunenɔ ni woro ludambɛ, gbāna kū ò kú musunɔ ni yīgā,

26 gbasa ò Bisāsiri Né suna e ludambɛ lukun kū gbāna zɔkɔɔo kū gakurio.

27 Ani a malaikanɔ zī andunia kusuru siikɔ gūn, de ò gbē kū Luda n sėno kakara zaa andunia lé díkū kū a lé direkūo.

28 À yā dada kaka lía. Tó a ɔnɛnɔ í kpàkpa àtɛn lá b̀̀tɔ kú, á d̄s̄ kú guwānagɔɔ kà kāni.

29 Lɛmɛ s̄s̄, tó a è yā p̄nɔ ten ke, àḡs̄ d̄s̄ kú a sunaa kà kāni, à kú kp̄léleɛa.

30 Yāpuran matɛn oáre gɔɔ dí gb̄ɛnɔ ni ḡɛtɛro ari yā p̄nɔ gé keo p̄ínki.

31 Musu kú z̄ítɛo ni ḡɛtɛ, ama ma yānɔn ḡɛtɛna v̄íro.

32 Gb̄ɛke a gɔɔ ke a gɔɔ zaka d̄s̄ro, bee malaika kú ò kú musunɔ ke Luda Né, sé De Luda.

33 À laakari ke, á wé ḡs̄ d̄s̄, zaakū á d̄s̄ gɔɔ kú ani suro.

34 A de lán gb̄ɛ kú àtɛn gé w̄ɛtɛa bà. À a bɛ tò a z̄íkɛrinɔnɛ baadi kú a z̄íɔ, akū à p̄i a gudāk̄p̄ariinɛ á wé ḡs̄ d̄s̄.

35 Ák̄ɔnɔ s̄s̄, á d̄s̄ gɔɔ kú bedɛ ni suro, ɔk̄ɔsin yá, lizāndon yá, kolezuon yá, ke gudɔ. A yā mé à tò á wé ḡs̄ d̄s̄,

36 de àsun su k̄ánto à á le átɛn i oro yāi.

37 Yā kú matɛn oáre matɛn o gb̄ɛ s̄inda p̄ínkinɛmɛ, à wé ḡs̄ d̄s̄.

14

Lékpakūsūna Yesui

(*Mat 26:1-5, Luk 22:1-2, Yuh 11:45-53*)

1 V̄inla dikpɛ kú Burodi Futenasari dikpɛo ḡs̄ gɔɔ pla, akū sa'orikinɔ kú ludayādannerinɔ ten zé wɛtɛ kú ɔnd̄s̄o ò Yesu kú ò dɛ.

2 Zaakū ò p̄i: Òsun ke dikpɛ z̄íro, de gb̄ɛnɔ sún zuka káro yāi.

Nísi gb̄i nna kuna Yesu m̄iia

(*Mat 26:6-13, Yoh 12:1-8*)

³ Gɔɔ kũ Yesu kú Betani, Simɔ kusu bea, àten pɔ ble gengesekekena, akũ nɔgbɛ ke nàì a lo fítinna kũ nísi gbĩ nna buri mana ɔɔde kú a gũn kũna. Akũ à lo pì wakaa è, à nísi pìi kù Yesu mìa.

⁴ Gbɛkenɔ kú gwe, ñ pɔ fùte ò pì: Bóme nísi pì laalasekena ũu?

⁵ Oni fɔ ò yía de andurufu wàa do kpé basɔrola ò a ɔɔ kpá takasidenɔa. Akũ ò léfɔtɔ kpà nɔgbɛ pìii.

⁶ Akũ Yesu pì: À a tó gwe. Bó yā mé à tò áten wari dɔaa? À zĩ mana kèmeneme.

⁷ Takasidenɔ nigɔ kú kãáo gɔɔ sĩnda pínki, gɔɔ kũ á yei, áni fɔ à keñne. Makũ sɔ manigɔ kú kãáo gɔɔ sĩnda pínkiro.

⁸ À kè a gbãna lémmɛ, à gĩnake à nísi kù ma mèea de à ma gè keome.

⁹ Yãpuran maten oáre, gu kũ òteni ma baaru nna waazi ken andunia gũn pínki, onigɔ yā kũ nɔgbɛ pìi kè o a dɔngu yāi.

*Yudasi bona Yesu kpe
(Mat 26:14-16, Luk 22:3-6)*

¹⁰ Abire gbera gbɛnɔn kuri awɛɛplanɔ do kũ òdi pinɛ Yudasi Isikariɔti gèe sa'orikinɔ kĩnaa de à Yesu kpámma.

¹¹ Kũ ò a yā mà, akũ ñ pɔ kè nna, akũ ò lé sène kũ oni ɔɔ kpáa. Akũ àten zé wete à Yesu kpámma.

*Vĩnla pɔble kekenaa
(Mat 26:17-25, Luk 22:7-14, 21-23, Yuh 13:21-30)*

¹² Burodi Futenasari dikpegɔɔ káaku zĩ kũ òdi Vĩnla sãne bɔrɔɔ kùtu kpá, Yesu ìbanɔ a là ò pìne: Mán ñ ye ò gé kekenne ñ Vĩnla pɔ blenn?

13 Yesu gbēnɔn pla zì a ìbanɔ té à pìnnɛ: À gé wēte gūn. Gōgbē ke ni daále à í sɛna kū loo. À tēi

14 ari ɔn kū ani gēn. À o ɔn pì bedenɛ, danneri pì mán a kipaki kunn, gu kū áni Vīnla pó blen kū a ìbanɔ?

15 Ani kpé musu zōkō kū ò kèkɛ mɔáɛ. À póbleyā kɛkɛwɛɛ gwe.

16 Yesu ìbaa pìnɔ dà zén, ò gē wēte pìi gūn, akū ò lè lákū à ònnɛ nà. Akū ò Vīnla póbleyā kèkɛ gwe.

17 Kū ɔkɔsi kè, akū Yesu gēɛ gwe kū a gbēnɔn kuri awɛɛpla pìnɔ.

18 Kū ò gengesekena òten pó ble, akū à pì: Yāpuran maten oáɛ, á gbē mèn do kū óten pó ble lɛɛɛ ni ma kpámma.

19 N nèsɛɛ yàka, akū òteni a la dodo: Asa makūroo?

20 Akū à pìnnɛ: Á gbēnɔn kuri awɛɛplanɔ do kū óten pó ble ta gūn lɛɛɛmɛ.

21 Bisāsiri Né ni kpágui lákū a kēna a yā musu nà, ama waiyoo gbē kū ani Bisāsiri Né kpámma pìi. Ani kɛ sàna adenɛ tó odi a i yāro.

Dikiri poble

(Mat 26:26-30, Luk 22:14-20, 1Kɔ 11:23-25)

22 Kū òten pó ble, Yesu burodii sè à arubarikaa dàn, akū à likōɛ à kpà a ìbanɔ à pì: À sí, ma mèn dí.

23 Akū à toko sè à arubarikaa dàn à kpámma, akū ò mì n pínki.

24 Akū à pìnnɛ: Ma arun yè, Luda bàka kunna kū gbē dasinɔ aru ũ kū ani botema.

25 Yāpuran maten oáre, mani geepi'i mi gĩa doru ari kpata kũ à bò Luda kĩnaa gé boo gupuraa, gbasa mà a dufu mi sà.

26 Kũ ò lèe sì, akũ ò bòte ò gèe Kùkpe sìsĩgeresi.

*Yesu gĩnake à dō yā kũ Pita ni ke
(Mat 26:31-35, Luk 22:31-34, Yuh 13:36-38)*

27 Akũ Yesu pĩnne: Á pínki áni fuma, zaakũ ò kè Luda yān ò pì: Mani sādāri lé, sānɔ ni fākōa.

28 Ama ma vunaa gbera mani doáre are gena Galili.

29 Akũ Pita pĩnne: Bee tó ò fù ní pínki, mani furo.

30 Akũ Yesu pĩnne: Yāpuran maten onne, gwāaniala ari ko gō gé lé zu gèn pla, ĩni ledi kpámai gèn aakō.

31 Akũ Pita pì mámmam: Bee tó mani sù mà ga kúnwo, mani ledi kpányĩ zikiro. Akũ ò ò le se ní pínki.

*Yesu aduakena zaa Getesemani
(Mat 26:36-46, Luk 22:39-46)*

32 Ò kà gu kũ òdi pì Getesemani, akũ Yesu pì a ibanɔne: À vute la ari mà gé adua ke.

33 À Pita kũ Yamisio kũ Yuhanao sè à gèe kũńwo. Posira a kũ a nèseyoko sì.

34 Akũ à pĩnne: Ma pɔ sira kũ manamana ari ga léi. À ze la à ibēne ke.

35 Kũ à gèe are fítì, akũ à kùte zĩte à adua kè tó ani sí ke, gɔrɔ zakaa pì gēteala.

36 À pì: Baa, ma De, pó sīnda pínki dì sí kenne. Ñ toko'i dí síma, ama adi ke yā kũ má yeinlo, sé kũ ní yeii.

37 Akū à èra à sù à a ìbanò lè, òtèn i o. Akū à pì Pitane: Simò, nteni i on yá? Ndi f̄s n ibēne kè bee awa doroo?

38 À ibēne ke àḡs adua ke de àsun fu ȳogwanaaaro yāi. Nini yei, ama mē buse.

39 À èra à ḡe adua ke, akū à yā dok̄onò p̄i ò d̄o.

40 Kū à èra à sù à n̄ lé, òtèn i o, zaakū òtèn idekū d̄ede. Ò d̄s deran oni yā on̄e n̄aro.

41 A suna ḡèn aak̄odeo à p̄inne: Átèn i o átèn kámma bo ari teran yá? À mò le. Goro kà sà. À gwa, ò Bisāsiri Né kpà durunnakerin̄o.

42 À fute ò ḡé. Gbē kū à ma kpańma p̄i ten su fá.

Yesu kūnaa

(Mat 26:47-56, Luk 22:47-53, Yuh 18:3-12)

43 Kū à kpé àtèn yā p̄i o, akū Yudasi a ìba gbēn̄on kuri aw̄eplan̄o doke sù kū pario, ò f̄nedan̄o k̄kūna kū ḡon̄o. Ò b̄o sa'orikin̄o kū ludayādannerin̄o kū gbē z̄k̄on̄o k̄inaa.

44 Bonkp̄ede p̄i s̄s̄ à s̄edaa òn̄ne à p̄i: Gbē kū mani lé p̄ea, àkūn dí. À a kū gbāna à tá k̄aao.

45 Akū à m̄i p̄e Yesua ḡon̄o à p̄ine: Rabi! Akū à lé p̄ea.

46 Akū ò o p̄ete Yesua ò a k̄u ḡingin.

47 Akū gbē kū ò zena gwen̄o doke a f̄neda w̄oto à sa'oriki z̄iri ke l̄eo à a s̄a ḡo.

48 Akū Yesu p̄inne: Kp̄ani w̄edewen ma ū kū a su à ma kū k̄u f̄nedan̄o kū ḡon̄o yá?

49 Madiḡs̄ kú k̄áo Luda on̄n l̄ákū gu d̄iḡs̄ d̄o n̄a, madiḡs̄ yā daáre, ádi ma k̄uro. Ama sé yā kū ò k̄e Luda yān papa.

50 Akū a ìbanò bàa lè n̄ p̄inki ò a t̄on.

51 Kefenna ke tɛi à pɔ́ke danaro, bizatarun à kùala. Kù ò a kù,

52 akū à bò n̄ ɔ̄i à a biza tò́nne gwe à bàa s̄i à tà punsi.

*Yuda gbānadenɔ̄ yāpatεkena kū Yesuo
(Mat 26:57-68, Luk 22:54-55, 63-71, Yuh 18:13-14, 19-24)*

53 Akū ò gèε kū Yesuo sa'oriki zōkō̄ bea. Sa'orikinɔ̄ kū gbε̄ zōkō̄nɔ̄ kū ludayādannerinɔ̄ kākara gwe n̄ pínki.

54 Pita té a kpε̄ zà dire ari à gèε à gè sa'oriki zōkō̄ be ɔ̄nn. À vùte gwe àten té kpákpa kū dogarinɔ̄ leεε.

55 Sa'orikinɔ̄ kū Yuda yākpatekerinɔ̄ n̄ pínki ten sèeda wεte Yesui ò a de, akū odi a lero.

56 Ò ékeyā didia dasi, ama n̄ yāke dí kō séro.

57 Akū gbēkenɔ̄ fùte ò ékeyā didia ò pì:

58 O mà à pì áni Luda kpé kū bisāsiri bò wí áni a pānde bo gɔ̄rɔ̄ aakō̄ dagura kū bisāsiri dí boro.

59 Bee kū abireo n̄ yā dí kō séro.

60 Akū sa'oriki zōkō̄ fùte à zè n̄ are à Yesu gbèka: N̄ yāke v̄i n̄ weímaroo? Yā kū òten didimma dí de deraa?

61 Yesu ȳite kpēn adi yāke wearo, akū sa'oriki zōkō̄ p̄i èra à a gbèka: Mōkō̄n Arumasihu, Luda arubarikade Né ū yá?

62 Akū Yesu p̄i: Makūmε̄ a ū. Áni Bisāsiri Né e vutena Gbānasīndapinkide ɔ̄plai, akūsō̄ áni a suna e ludambe lukun.

63 Akū sa'oriki zōkō̄ p̄i a utanɔ̄ ḡa à kè à p̄i: À kè dera óten sèedade pānde kenɔ̄ wεte dɔ̄ɔ̄?

64 A mà lākū à dōkè kū Ludao nà. Yā kpaten a zεo teraa? Akū ò yā dàala n̄ pínki ò p̄i ò a de.

⁶⁵ Akū gbēkeno fùte ò lé'i kàa. Akū ò pó yìne a ànnwa, òteni a léle kū okūo òten pine: N'annabikeyā o n' gbē kū à n le o. Akū dogarinō a kū ò a sãn kèkè.

Pita ledikpana Yesui

(Mat 26:69-75, Luk 22:56-62, Yuh 18:15-18, 25-27)

⁶⁶ Pita kú onn zĩte, akū sa'oriki zōkō zònkpareno doke sù gwe.

⁶⁷ Kū à Pita è àten té kpákpa, akū à wé dia à pine: Mòkōn sō ndigō kú lele kū Yesu Nazerao.

⁶⁸ Akū à ledi kpà à pì: Má a dōro, mádi yā kū nteni o dōro dōro. Akū à fùte à gè gānun.

⁶⁹ Kū zònkpare pì a è gwe do, akū à ò gbē kū ò zena gwenone à pì: N' gbē mèn don dí.

⁷⁰ Akū Pita ledi kpà do. Kū à kè saa fíti, gbē kū ò zena gwenō pì Pitane: Yápurame n' gbē dome n ũ, zaakū Galili gbēme n ũ.

⁷¹ Akū Pita fùte à a zīda kà à la dà à pì: Má gbē kū átēni a yā o pì dōro.

⁷² Zaa gwe gōno ko lé gèn plade zù, akū yā kū Yesu òo dō Pitan, kū à pì, ari ko gō gé lé zu gèn pla, ani ledi kpáai gèn aakō. Akū à nà ódōnaaa.

15

Pilati yákpatekena kú Yesuo

(Mat 27:1-2, 11-14, Luk 23:1-5, Yuh 18:28-38)

¹ Kū gu dō gōno sa'orikinō kū gbē zōkōno kū lundayāannerinō kū gbānadenō n' pínki yā gōgō, akū ò Yesu yì ò gèè ò a nà Pilatine a cī.

² Akū Pilati a là à pì: Mòkòmmè Yudanò kína ũ yá? Yesu wèa à pì: Len n ò lè.

³ Sa'orikinò ten yā didia,

⁴ akū Pilati a là dò: Īni yāke oroo? Yā kū òten didimma ma fá!

⁵ Ama Yesu dí yāke werímaro, akū yā pìi bò Pilati sare.

Yadana Yesula

(Mat 27:15-26, Luk 23:13-25, Yuh 18:39-19:16)

⁶ Vīnla dikpè zī òdi purusunanò doke kū gbēnò a wé kè gbareńne.

⁷ Goro kùà sō gbēke kú kpésiran òdi pi Baraba. À kú kū gbē gaavude kú ò gbē dēnòo.

⁸ Akū pari nà Pilatii ò wé kèa à ke lákū àdi kéńne nà.

⁹ Akū Pilati ní lá à pì: Á ye mà Yudanò kína gbareáren yá?

¹⁰ Zaakū à dō kū nèsègōba kū sa'orikinòn vī kū Yesuo yāin ò a kpàawa.

¹¹ Akū sa'orikinò gbēnò laakaríi fùte, de ò o Pilatine à Baraba gbareńne.

¹² Akū Pilati ní lá à pì: Bón á ye mà ke kū gbē kú adì pi Yudanò kínao teraa?

¹³ Akū ò wiki lè ò pì: Ñ a pá lía!

¹⁴ Akū Pilati pìńne: À kè deraa? Bó dàan à kèe? Akū ò wiki lè ò kàra ò pì: Ñ a pá lía!

¹⁵ Pilati ye à gbēnò ponna wete, akū à Baraba gbareńne. À Yesu kpà sozanò a ò a gbē flàao ò a pá lía.

Yesu fobona

(Mat 27:27-31, Yuh 19:2-3)

16 Akū sozaa pìnɔ gèe kãao bùsu gbě z̄sk̄ɔ̀ pì be ɔ̀nn, akū ò ñ gã kàkara pínki.

17 Ò arukĩmba t̄era d̄anɛ, akū ò lè fùraa t̄a ò kùnɛ.

18 Akū òten f̄ɔ̀ kp̄aa ò pì: F̄ɔ̀ Yudanɔ kína!

19 Òteni a lé kū gòoo a m̄ia òten lé'i káa òten kúte ñ kosoa òten mì natɛɛ.

20 Kū ò a fobò ò làka, akū ò arukĩmba t̄era p̄i gòala ò a z̄ida p̄ókasa d̄anɛ. Akū ò bò kãao òten gé a pá lía.

Yesu pana lía

(Mat 27:32-44, Luk 23:26-43, Yuh 19:17-27)

21 Kū òten gé, Sireni gbě kū ò pinɛ Simɔ̀ bò lakutu kea àten su w̄ɛte gūn, akū ò gã n̄aa à Yesu lígb̄andurukpana sé. Àkūmɛ Alesanda kū Rufuo de ũ.

22 Akū ò gèe kū Yesuo gu kū òdi pì Ḡɔ̀ḡota kū à pì m̄itokoki.

23 Akū ò s̄ew̄e kū ò yàkate kū ez̄eo d̄òne, ama adi miro.

24 Kū ò a p̄a lía, akū ò a p̄ókasanɔ̀ kp̄aate ò k̄ate, akū ò k̄apaa kp̄a l̄ákū ñ baadi ni sé n̄a.

25 Ò a p̄a lía m̄ò k̄endomɛ.

26 Ò ȳa kū ò d̄iaa k̄è ò n̄a lía a m̄ila ò pì:

Yudanɔ kína.

27 Ò kp̄ani w̄édewenɔ̀ p̄a lía a sare gwe do gb̄enɔ̀n pla, gb̄e do a ɔ̀plai gb̄e do a ɔ̀zei.

28 Len ȳa kū ò k̄è Luda ȳan p̄apa le kū ò pì: Ò a kàkara kū d̄àkerinɔ̀.

29 Gb̄e kū òten ḡe z̄éla gwenɔ̀ teni ñ mì k̄e dékūdekū, òteni a s̄s̄s̄ ò pì: Èh̄è! M̄ɔ̀k̄ɔ̀n kū n pì Ìni Luda kp̄é wí ñ era ñ bo ḡɔ̀ɔ̀ aak̄ɔ̀ daguran gweroo?

30 Ñ n z̄ida mì sí ñ kipa lía!

³¹ Lεmε dɔ sa'orikinɔ kũ ludayãdannerinɔ teni a fobo lε ò pì: À gbě pãndenɔ mii sì, ama ani fõ à a zĩda mii síro.

³² Tó Arumasihu, Isarailanɔ kína kipa lía tera ò e, óni a náani ke. Akũ gbě kũ ò ní pá lía lεelenɔ teni a s̄s̄s̄ dɔ.

Yesu ganaa

(Mat 27:45-46, Luk 23:44-49, Yuh 19:28-30)

³³ Kũ ifãntě kà mĩdangura, akũ gusira dà b̀usuu pila pĩnki ari fãnantě m̀ò aakõ.

³⁴ Fãnantě m̀ò aakõn Yesu wiki lè gbãnagbãna à pì: Eloi, Eloi, lεma sabatani! Abirekũ pì: Ma Luda, ma Luda, à kè dera n ma tonn?

³⁵ Kũ gbě kũ ò zena gwe kenɔ yã pìi mà, akũ ò pì: À ma, àten Iliasu sísi.

³⁶ Akũ gběke bàa lè à gèe à sako sè à dà sèwē kpàkpãa gũn, à fĩfĩ lebaa, akũ à d̀ò Yesunε à mi. Akũ à pì: À zε gĩa ò gwa, tó Iliasu ni su à a kipa.

³⁷ Yesu wiki gbãna lè à wèndii tà.

³⁸ Akũ Luda kpé lábure kèkõa pla bona musu suna zĩte.

³⁹ Kũ sozanɔ gbě zõkõ kũ à zε Yesu arε gwe è lákũ à gà nà, akũ à pì: Yãpuramε Luda Nén gbě dí ũ.

⁴⁰ Nɔgbě kenɔ kú gwe dɔ òten gu gwa zà dire. Ń tén Mariama Magadaleni kun kũ Mariamao Yamisi Fíti kũ Yusufuo da kũ Salomeo.

⁴¹ Gɔrɔ kũ Yesu kú Galili, mókõnɔ mé òdigõ téi ògõ kpái. Nɔgbě pãndenɔn kú gwe dɔ dasi kũ ò gèe kãao Yurusalemu lεle.

Yesu vĩnaa

(Mat 27:57-61, Luk 23:50-56, Yuh 19:38-42)

⁴² Azuma zĩ ɔkõsi. Kũ òten kámmabogɔrɔ soru ke,

⁴³ Yusufu Arimatea gbě sù. Gbě tódeme Yuda gbānadenɔ té. Àkū sɔ àten kpata kù à bò Luda kīnaa dā. À kùgbāna kè à gèe Pilati kīnaa à Yesu gèe gbèkaa.

⁴⁴ Kū Pilati mà Yesu gīnake à gà kò, à bò a sare. Akū à sozanɔ gbě zɔkɔɔ sisi à a là tó Yesu gà kò.

⁴⁵ Kū Pilati gbě zɔkɔɔ yā pìi mà, akū à Yusufu gbà zé à gèe pì sè.

⁴⁶ Akū Yusufu gèe à táaru biza lù, akū à gèe à a gèe kipa lía à biza pìi fīfīa. À a dà gbèwèe kù ò sò mira ũ gūn, akū à gbè gbèntē gbigiri kè à tàta wèe pìe.

⁴⁷ Mariama Magadaleni kù Mariama Yusufu dao è gu kù ò Yesu gèe pìi wùten.

16

Yesu vunaa

(Mat 28:1-10, Luk 24:1-12, Yuh 20:1-10)

¹ Kámabogɔɔ lakanaao ɔkɔsi Mariama Magadaleni kù Mariama Yamisi dao kù Salomeo nísi gbī nna lù, de ò gé ò kú Yesu mēea yāi.

² Azumanenna zī kɔnkɔkɔnkɔ ò bò òten gé mira pìi kīnaa.

³ Ò kɔ là zén ò pì: Dí mé ani gbèe kù gbigiri ke à gowere mira léa sɔɔ?

⁴ Zaakū gbèe pì zɔkɔ manamana. Kù ò wé sè ò gwà, akū ò è ò gbèe pì gbigiri kè ò gò mira pì léa.

⁵ Kù ò gè mira pìi gūn, akū ò kefenna ke è vutena ɔplai à utagyaba pura dana. Akū ò kè gìri.

⁶ À pínne: Àsun ke gìriro, Yesu Nazera kù ò pà lían àten weteroo? À vù, à kú laro. À gu kù ò a wùten gwa,

⁷ áni gé à o a ìbanṛne kũ Pitao kũ àten doṛne are gena Galili. Gwen oni a en lákũ à òṛne nà.

⁸ Òten lukaluka, yá pìi bò ní sare, akũ ò bò miran ò bàa lè. Odi yáke o gbēkenero kũ vīna ní kũ yāi.

Yesu bo à suna a ìbanṛne

(Mat 28:16-20, Luk 24:36-53, Yuh 20:11-23)

⁹ Kũ Yesu fùte azumanenna zī kṛnkṛnkṛ, à a zīda mò Mariama Magadalēnīne káaku. Nṛgbē pìi gūnn Yesu pè tāna mèn supplanṛa.

¹⁰ Akũ nṛgbē pìi gèe à ò gbē kũ ò kú káao yānṛne. Ní nèsee yakana òten óo dṛ.

¹¹ Kũ ò mà kũ Yesu kú kũ wèndiio ari nṛgbē pìi a è kũ wéó, odi síro.

¹² Abire gbera gṛṛṛ kũ ní gbēnṛn planṛn té zé gūn òten gé wēte gūn, à bò à sùmma lán gbē pānde bà.

¹³ Kũ ò era ò sù, ò ò gbē kparanṛne, ama odi ní yā síro.

¹⁴ Kũ à kè saa à bò à sù a ìba gbēnṛn kuri awēdonṛne kũ òten pó ble. Akũ à kpàkēnyī ní sāgbāna yāi, zaakũ odi a náani kero akūsō odi gbē kũ ò a è à vùnṛ yā síro.

¹⁵ Akũ à pìrīne: À gé andunia gu sīnda pínkia à ma baaru nna kpá gbēnṛne ní pínki.

¹⁶ Gbē kũ à sī akũ à da'ite kè mé ani surabana le. Gbē kũ adi sí sōro, yā ni bo adenē vāni.

¹⁷ Gbē kũ ò baaru pìi sìnṛ yākenanṛn dí: Oni tānanṛ goṛma kũ ma tóo, oni yáke buri o.

¹⁸ Oni mlè sé kũ ṛo. Bee tó ò sēwe mì, póke ni ní lero. Oni ṛ na gyārenṛa ò gbāna kũ.

Tana kũ Yesuo ludambē

(Luk 24:50-53, Zīr 1:9-11)

¹⁹ Kū Dikiri Yesu yā òńε à làka, akū Luda a sè à tà kãao musu, akū à vùε Luda ɔplai.

²⁰ Akū a ìbaa pìnɔ gèε ò waazi kè gu sīnda pínkia. Dikiri zī kè kūńwo à a yā zīni pèε kū daboyā kū ò téinɔ.

Luda yá takada kú Bisá yáo
Portions of the Holy Bible in the Busa language of
Nigeria

copyright © 2005 SIM International

Language: Bisá (Busa)

Translation by: SIM

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-10-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

8631d380-7d17-5581-abf9-174814e8ccc3